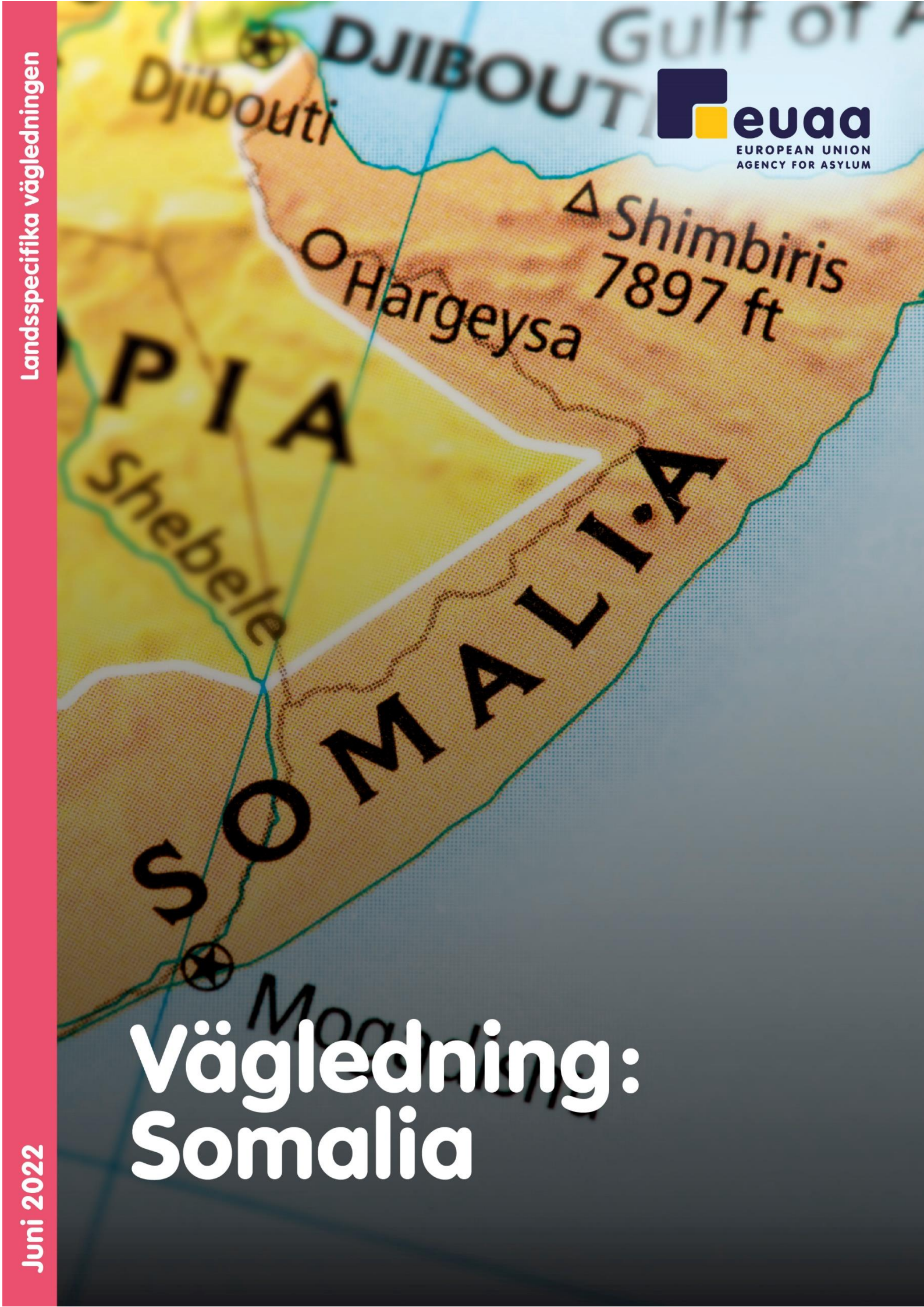

A map of the Horn of Africa showing Djibouti and Somalia. Djibouti is at the top, with its capital Djibouti marked. To the south is Somalia, with its capital Mogadishu marked. The Shabelle river flows from the south into the Indian Ocean. The Puntland region is labeled in the north. The Gulf of Aden is visible to the east. A specific location, Shimbiris, is marked with a triangle and labeled with its elevation, 7897 ft. The Hargeysa region is also labeled. The map is used as a background for the document cover.

Vägledning: Somalia

Vägledning: Somalia

Juni 2022

Manuskriptet slutfördes i maj 2022.

Denna översättning har inte kvalitetskontrollerats av de behöriga nationella myndigheterna. Om du anser att översättningen inte stämmer överens med relevant terminologi som används nationellt, kontakta [EUAA](#).

Varken Europeiska unionens asylbyrå (EUAA) eller någon person som agerar för byråns räkning är ansvarig för hur informationen i denna publikation eventuellt används.

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2022

PDF ISBN 978-92-9400-526-7 doi: 10.2847/892220 BZ-04-22-001-SV-N

© Europeiska unionens asylbyrå (EUAA), 2022

Omslagsfoto: Map of Somalia. A detail from the World Map © iStock (photographer: omersukrugoksu) January 11, 2015.

Kopiering tillåten med angivande av källan. För spridning eller användning av något foto eller annat material som inte tillhör EUAA måste tillstånd sökas direkt från upphovsrättsinnehavaren.

Innehåll

Inledning	5
Allmänna kommentarer	10
Aktörer som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada	11
Flyktingstatus: vägledning om särskilda profiler	18
Inledande anmärkningar	18
Profiler	19
Subsidiärt skydd	36
Artikel 15 a i skyddsgrundsdirektivet	36
Artikel 15 b i skyddsgrundsdirektivet	37
Artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet	39
Aktörer som ger skydd	44
Internt skyddsalternativ	48
Undantag	57
Brott mot freden, krigsförbrytelse, brott mot mänskligheten	58
Allvarligt (icke-politiskt) brott	59
Gärningar som strider mot Förenta nationernas syften och grundsatser	59
Fara för samhället eller medlemsstatens säkerhet	60
Förkortningar	61

Inledning

I denna vägledning sammanfattas slutsatserna av den gemensamma analysen avseende Somalia. Vägledningen och analysen bör läsas tillsammans. Den fullständiga landsspecifika vägledningen för Somalia finns på <https://euaa.europa.eu/country-guidance-somalia-2022>.

Den landsspecifika vägledningen har tagits fram i enlighet med [artikel 11 i inrättandeförordningen för EUAA, förordning \(EU\) nr 2021/2303](#) ⁽¹⁾. Vägledningen är en gemensam bedömning av situationen i ursprungslandet som görs av seniora tjänstemän från EU:s medlemsstater, i enlighet med gällande EU-lagstiftning och rättspraxis från Europeiska unionens domstol.

Denna vägledning undantar inte medlemsstaterna från skyldigheten att genomföra en individuell, objektiv och opartisk handläggning av varje ansökan om internationellt skydd. Varje beslut bör fattas på grundval av sökandens individuella omständigheter och situationen i Somalia vid tidpunkten för beslutet, enligt exakt och aktuell landsinformation som erhållits från olika relevanta källor (artikel 10 i direktivet om asylförfaranden).

Den analys och vägledning som ges i detta dokument är inte uttömmande.

Varför utarbetas landsspecifik vägledning?

Landsspecifik vägledning är avsedd att vara ett verktyg för beslutsfattare på olika nivåer inom ramen för det gemensamma europeiska asylsystemet (Ceas). Vägledningen har som syfte att fungera som stöd vid handläggningen av ansökningar om internationellt skydd från sökande från Somalia och främja enhetlighet i EU-medlemsstaternas beslutspraxis.

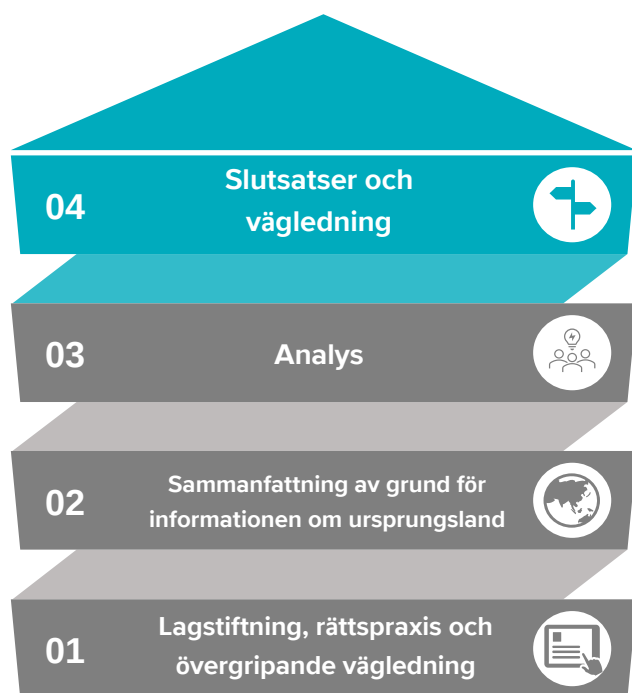
Den 21 april 2016 enades Europeiska unionens råd om inrättandet av ett policynätverk på hög nivå, som omfattar alla medlemsstater och samordnas av Europeiska unionens asylbyrå

¹Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2303 av den 15 december 2021 om Europeiska unionens asylbyrå och om upphävande av förordning (EU) nr 439/2010 och (EU) 2016/1624, som finns på <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>.

(EUAA), med uppgiften att genomföra en gemensam bedömning och tolkning av situationen i de viktigaste ursprungsländerna ⁽²⁾. Nätverket stöder utarbetande av riktlinjer på EU-nivå som bygger på gemensam information om ursprungsland, som gemensamt tolkas mot bakgrund av relevanta bestämmelser i unionens asylregelverk och med hänsyn till innehållet i EUAA:s utbildningsmaterial och praktiska vägledningar där så är lämpligt. Utarbetandet av gemensamma analyser och gemensamma vägledningar har inkluderats som ett nytt viktigt område i EUAA:s nya mandat och regleras i dag av [artikel 11 i EUAA-förordningen](#).

Vad innehåller vägledningen?

I vägledningen sammanfattas **slutsatserna** av den gemensamma analysen i ett lättillgängligt, användarvänligt format och en praktisk vägledning ges för analysen av det enskilda fallet. Det är en sammanfattning av den fullständiga [landsspecifika vägledningen för Somalia](#).

I den fullständiga [landsspecifika vägledningen för Somalia](#) finns även en mer detaljerad andra del – den gemensamma analysen. I den gemensamma analysen definieras relevanta delar i enlighet med lagstiftning, rättspraxis och övergripande vägledning, och den innehåller en sammanfattning av relevanta faktaunderlag i enlighet med tillgänglig information om ursprungslandet samt en analys av situationen i respektive ursprungsland mot bakgrund av detta.

Den gemensamma analysen finns tillgänglig på <https://euaa.europa.eu/country-guidance-somalia-2022>.

Länkar till relevant del av den gemensamma analysen (på engelska) tillhandahålls genomgående i denna vägledning.

⁽²⁾ Europeiska unionens råd, resultat från rådsmöte nr 3461, 21 april 2016, 8065/16, som finns på <http://www.consilium.europa.eu/media/22682/st08065en16.pdf>.

Är denna vägledning bindande?

Den landsspecifika vägledningen är inte bindande. I enlighet med [artikel 11 i EUAA-förordningen](#) gäller dock att medlemsstaterna är skyldiga att ta hänsyn till den gemensamma analysen och vägledningarna vid handläggningen av ansökningar om internationellt skydd, utan att det påverkar deras behörighet att fatta beslut om enskilda ansökningar om internationellt skydd.

Vilka deltog i utarbetandet av denna landsspecifika vägledning?

Detta dokument är resultatet av den gemensamma bedömningen från nätverket för landsspecifik vägledning, vars arbete fick stöd av EUAA och nationella experter som fungerade som granskare. Europeiska kommissionen och UNHCR bidrog med värdefulla synpunkter under denna process.

Vägledningen, som åtföljs av den gemensamma analysen, färdigställdes av nätverket för landsspecifik vägledning i maj 2022 och godkändes av EUAA:s styrelse i juni 2022.

Vilken är den tillämpliga rättsliga ramen?

Vad gäller tillämplig rättslig ram bygger den gemensamma analysen och vägledningen på bestämmelserna i [Genèvekonventionen från 1951](#) ⁽³⁾ och [skyddsgrundsdirektivet](#) ⁽⁴⁾ samt på rättspraxis från Europeiska unionens domstol. Där så är lämpligt beaktas även rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

Vilken vägledning gällande berättigande till internationellt skydd beaktas?

Den övergripande vägledande ram som använts i denna analys bygger främst på följande allmänna vägledningar:

⁽³⁾ FN:s generalförsamling, 1951 års konvention angående flyktingars rättsliga ställning och 1967 års protokoll angående flyktingars rättsliga ställning.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet.

Dessa och andra relevanta praktiska verktyg från EUAA finns på <https://euaa.europa.eu/practical-tools-and-guides>.

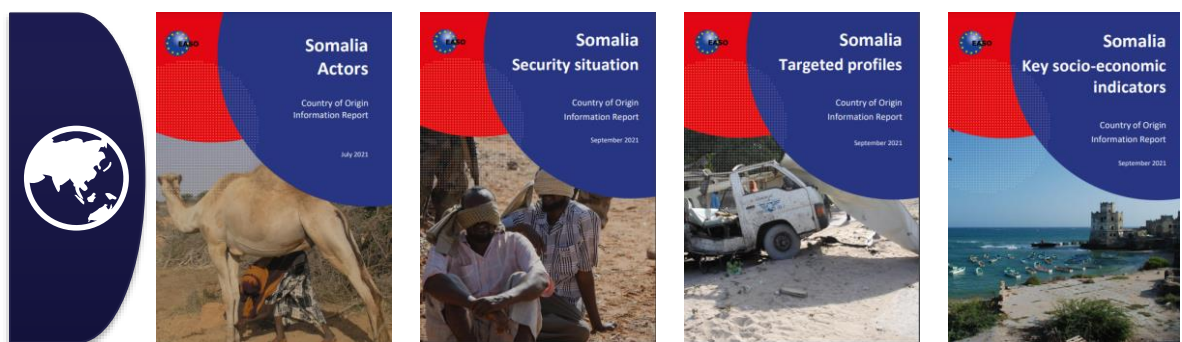
Relevanta UNHCR-riktlinjer har också beaktats ⁽⁵⁾.

Vilken information om ursprungslandet har använts?

EUAA:s landsspecifika vägledningar bör inte beaktas, användas eller refereras till som källor till information om ursprungsland. Informationen i dokumentet bygger på EUAA:s rapporter med information om ursprungsländer och, i vissa fall, på andra källor enligt vad som anges. Till skillnad från den landsspecifika vägledningen utgör dessa källor till information om ursprungsland och kan hänvisas till därefter.

Detta utarbetande baseras huvudsakligen på följande nytilkomna information om ursprungsland:

⁽⁵⁾ UNHCR:s handbok och vägledning om förfarandet och kriterierna vid fastställandet av flyktingars rättsliga ställning enligt 1951 års konvention och 1967 års protokoll angående flyktingars rättsliga ställning, såväl som andra vägledningar, politiska dokument och slutsatserna från UNHCR:s verkställande kommitté (ExCom) och ständiga kommitté finns på <https://www.refworld.org/rsd.html>.

EUAA COI Report:
Somalia – Actors
(juli 2021)

EUAA COI Report:
Somalia – Security
situation
(september 2021)

EUAA COI Report:
Somalia – Targeted
profiles (september
2021)

EUAA COI Report:
Somalia – Key
socio-economic
indicators
(september 2021)

Denna vägledning ska betraktas som giltig så länge aktuella händelser och aktuell utveckling faller inom de trender och mönster som observerats inom referensperioden för respektive rapporter med information om ursprungsland. Ny utveckling som orsakar betydande förändringar och leder till nya trender kan påverka den bedömning som ges i denna vägledning. Alla ansträngningar görs för att regelbundet uppdatera EUAA:s rapporter med information om ursprungsland och landsspecifika vägledningar så att sådana betydande förändringar återspeglas. Enskilda ansökningar ska alltid bedömas med hänsyn till den mest aktuella rapporten med information om ursprungsland som finns att tillgå.

För att få tillgång till EUAA:s rapporter med information om ursprungsland, besök <https://euaa.europa.eu/country-reports>.

Hur bidrar landsspecifik vägledning till den individuella bedömningen av ansökningar om internationellt skydd?

Vägledningen och den gemensamma analysen följer stegen i handläggningen av en enskild ansökan om internationellt skydd. I detta dokument granskas de relevanta delarna enligt skyddsgrundsdirektivet och det ges en allmän bedömning av situationen i ursprungslandet, tillsammans med vägledning om relevanta individuella omständigheter som bör beaktas.

Ytterligare information och annan tillgänglig landsspecifik vägledning finns på <https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/country-guidance>.

Allmänna kommentarer

Den somaliska samhällsstyrningens struktur

Senast uppdaterat: Juni 2022

Somalia är en federal stat med två styrnivåer: den federala regeringen och de federala medlemsstaternas regeringar, som innefattar både centrala och lokala förvaltningar. De federala medlemsstaterna har även egna författningar och väpnade styrkor.

Södra och centrala Somalia innefattar följande federala medlemsstater: Jubbaland, Sydvästra delstaten Somalia, Benadir, Hirshabelle och Galmudug. Mudugregionen är uppdelad mellan Galmudug och Puntland. Galmudug kontrollerar den södra halvan av regionen. Puntland är en självutnämnd självständig stat inom Förbundsrepubliken Somalia som upprättades den 1 augusti 1998.

Somaliland utropade sin självständighet 1991 medan inbördeskrig pågick i övriga Somalia. Somaliland har inte fått något bredare diplomatiskt erkännande.

När det gäller territoriell kontroll och territoriellt inflytande tvistar Somaliland och Puntland om kontrollen över regionerna Sool och Sanaag och området Ayn (regionen Togdheer).

Läs mer i den gemensamma analysen.

Klanernas roll i Somalia

Senast uppdaterat: Juni 2022

Klanen har betydelse för alla aspekter av livet och är både identifierande och ett sätt att leva. Klanerna definierar förhållandet mellan människor, och att tillhöra en stark klan har betydelse för tillgången till resurser, politiskt inflytande, rättsväsen och säkerhet.

Somalier kan grovt indelas i fem stora klaner: dir, isaaq, darood, hawiye och rahanweyn. Stora grupper i den somaliska befolkningen betraktas som minoriteter, antingen på lokal nivå eller i Somalia i allmänhet, och lever inom de större klanerna. Somalier har av tradition ett starkt band till det territorium där det antas finnas många klansläktingar. Ännu i dag är de flesta somalier beroende av stöd från sina klansläktingar på fädernet.

Klanerna konkurrerar ofta både med varandra och med andra aktörer. Även klanmiliser är viktiga aktörer i det politiska livet i hela Somalia. Under xeer-systemet fungerar klanäldste som medlare eller skiljedomare och spelar en viktig roll för lösning av lokala tvister och tvister inom klaner.

Läs mer i den gemensamma analysen.

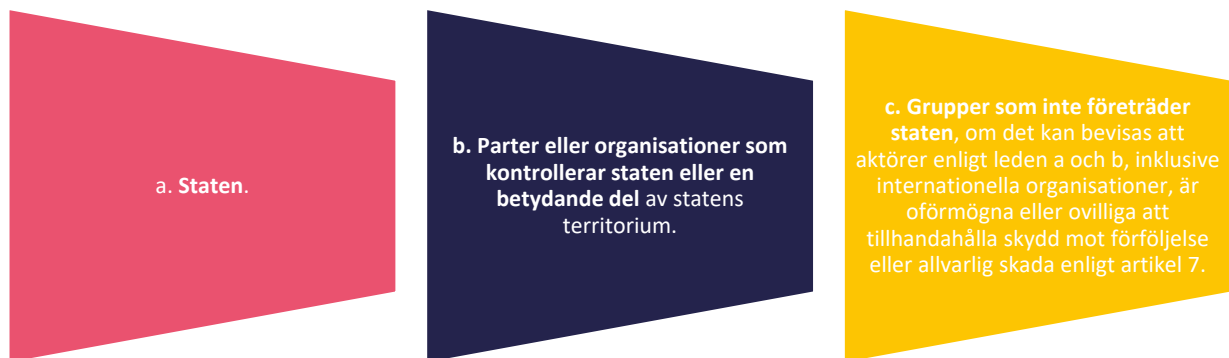
Aktörer som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada

Senast uppdaterat: Juni 2022

Risker som en befolkningsgrupp i ett land eller ett segment av befolkningen överlag är utsatta för utgör i normalfallet i sig inte ett personligt hot som kan betecknas som allvarlig skada ([skäl 35 i skyddsgrundsdirektivet](#)). I allmänhet måste förföljelse eller allvarlig skada ske i form av en aktörs agerande ([artikel 6 i skyddsgrundsdirektivet](#)).

Enligt [artikel 6 i skyddsgrundsdirektivet](#) omfattar aktörer som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada

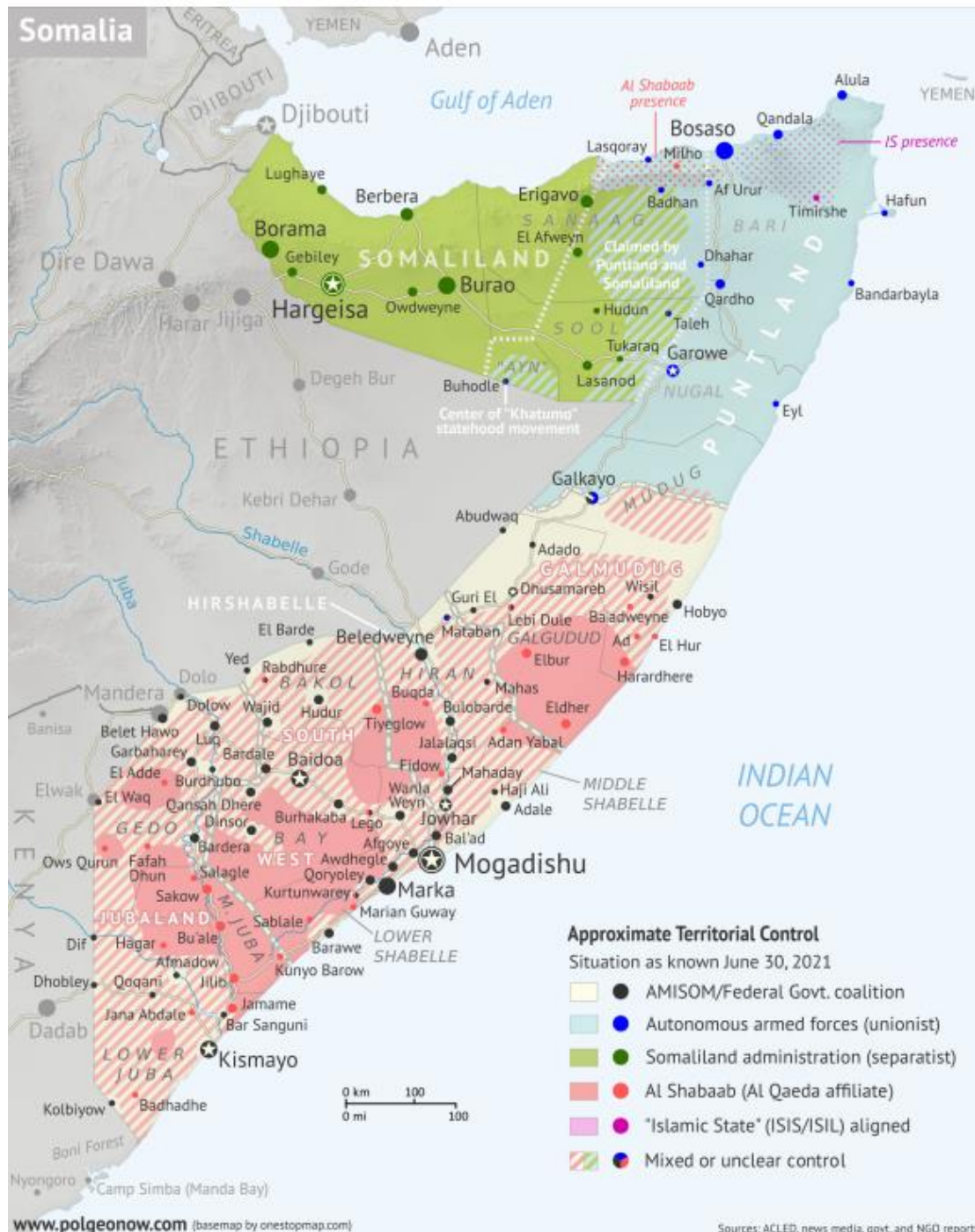
Figur 1. Aktörer som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada

Detta avsnitt innehåller vägledning om några av de huvudsakliga aktörer som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada i Somalia. Förteckningen är inte uttömmande. Kartan nedan visar de områden som rapporterades stå under deras kontroll den 30 juni 2021:

Figur 2. Somalia – Ungefärlig territoriell kontroll, 30 juni 2021, av Political Geography Now (<https://www.polgeonow.com/>).

Läs mer i den gemensamma analysen.

- **Styrkor från Somalias federala regering (FGS):** FGS har drivit bort Al-Shabaab från många stadsområden i södra och centrala Somalia. FGS säkerhetsstyrkor består av fyra enheter: Somalias nationella armé (SNA), specialstyrkorna, den nationella säkerhets- och underrättelsemyndigheten (Nisa) och den somaliska polisen (SPF). FGS säkerhetsstyrkor har gjort sig skyldiga till ett brett spektrum av brott mot de mänskliga rättigheterna, bland annat utomrättsliga mord, godtyckliga gripanden och frihetsberövanden (konfliktrelaterade), sexuellt våld och påtvingade försvinnanden. Även svåra brott mot barns rättigheter från FGS sida har rapporterats, såsom frihetsberövanden för påstådd koppling till Al-Shabaab eller Islamiska staten i Somalia (ISS), rekrytering av barn, sexuellt våld, mord och lemlästning.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- **Jubbals styrkor:** sedan 2012 har statens president Ahmed Madobe och hans milisgrupper tagit kontrollen både över staden och hamnen Kismayo och omgivningarna. En stor del av den regionala staten står i praktiken under Al-Shabaabs kontroll. Förenta nationernas generalsekreterare har tillskrivit Jubbalands säkerhetsstyrkor flera överträdelser, såsom mord, konfliktrelaterat sexuellt våld, brott mot mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt, frihetsberövande av barn, rekrytering av barn, mord eller lemlästning av barn, våldtäkt och sexuellt våld mot barn och nekad tillgång till humanitärt bistånd.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- **Sydvästsomalias styrkor:** när det gäller territoriell kontroll är delstaten Sydvästsomalia bland dem som påverkats mest av Al-Shabaabs närvaro och angrepp. Gruppen kontrollerar stora landområden i alla Sydvästsomalias tre regioner. FN:s generalsekreterare har tillskrivit Sydvästsomalias styrkor överträdelser såsom konfliktrelaterat sexuellt våld, godtyckliga gripanden av journalister, rekrytering av barn, frihetsberövande av barn, mord och lemlästning av barn, våldtäkt och sexuellt våld mot barn, angrepp på skolor och sjukhus samt bortförande av barn.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- **Benadirs/Mogadishus styrkor:** regionen Benadir omfattar samma område som huvudstaden Mogadishu och styrs officiellt av FGS säkerhetsinstitutioner och

Afrikanska unionens uppdrag i Somalia (Amisom). Se avsnitt [1.1 Somalias federala regerings \(FGS\) styrkor](#).

Läs mer i den gemensamma analysen.

- **Hirshabelles styrkor:** en betydande andel av statens territorium kontrolleras av Al-Shabaab. Hirshabelles säkerhetsstyrkor har rapporterats begå brott mot mänskliga rättigheter.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- **Galmudugs styrkor:** Delstaten Galmudug omfattar Galgaduud och ungefär hälften av förvaltningsregionen Mudug. Många aktörer kämpar om makten, bland annat Ahlu Sunna Wal-Jama'ah (ASWJ), en beväpnad sufisk grupp som tidigare var den mäktigaste militära aktören i staten och senare demobiliserades nästan helt och integrerades i Galmudugs styrkor och den nationella armén. Det har rapporterats att Al-Shabaab fortsatte kontrollera en del av staten Galmudug. FN:s generalsekreterare har tillskrivit Galmudugs säkerhetsstyrkor överträdelser såsom frihetsberövande av barn, rekrytering av barn, mord och lemlästning av barn, våldtäkt och sexuellt våld mot barn, angrepp på skolor och sjukhus, bortförande av barn och nekad tillgång till humanitärt bistånd.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- **Puntlands styrkor:** Puntland är enligt rapporter "unionens mest stabila och utvecklade delstat". Puntland omfattar regionerna Nugal och Bari. Puntland kontrollerar även den norra delen av regionen Mudug och tvistar med Somaliland om kontrollen av områden i regionerna Sool och Sanaag och området Ayn (regionen Togdheer). Puntlands säkerhetsstyrkor utgörs av gränspolis, Puntlands statliga polis (PSP), underrättelsestyrkor och fängelsestrupper. Bland dessa finansieras Puntland Maritime Police Force (PMPF) av Förenade Arabemiraten och Puntland Security Force (PSF) upprättades av Förenta staterna (USA) som en separat privat stödgrupp. FN:s generalsekreterare har tillskrivit PSF överträdelser såsom verkställande av dödsstraff, utfärdande av dödsstraff, konfliktrelaterat sexuellt våld, godtyckliga gripanden av journalister, frihetsberövande av barn, rekrytering av barn, mord och lemlästning av barn, våldtäkt och sexuellt våld mot barn samt nekad tillgång till humanitärt bistånd som påverkar tillhandahållande av stöd till barn.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- **Somalilands styrkor:** det har rapporterats att Somalilands regering utövar konsekvent kontroll över det mesta av det territorium den gör anspråk på. Somaliland och Puntland tvistar om kontrollen över områden i regionerna Sool och Sanaag och området Ayn (regionen Togdheer). Somalilands säkerhetsstyrkor utgörs av National Intelligence Service (NIS), Somalilands polis, Somalilands nationella väpnade styrkor och Somalilands kustbevakning. Somalilands säkerhetsstyrkor har bedömts vara ansvariga för olika överträdelser såsom verkställande av dödsstraff, tortyr, misshandel och trakasserier av civila samt frihetsberövande av barn.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- **Al-Shabaab:** Al-Shabaab är en väpnad sunniislamistisk salafistisk jihadistisk grupp baserad i Somalia som försöker upprätta ett islamiskt kalifat i landet. Den förenande tanken är ”motstånd mot en regering med västligt stöd”. Gruppen kontrollerar stora delar av landsbygdsområdena i centrala och södra Somalia, och gruppen har dessutom skaffat sig ett brett inflytande i det somaliska samhället. Den har även bevarat operativ militär förmåga i Puntland och Somaliland samt närvaro söder om Puntland.

Det har rapporterats att Jabahaat, Al-Shabaabs militära gren, uppskattningsvis hade 5 000–7 000 aktiva soldater 2020. Amniyat är underrättelse- och kontrapionageenheten inom Al-Shabaab som tidigare underminerade den lokala förvaltningen och verkställde Al-Shabaabs regler på fientligt territorium.

Inom konflikten mot anti-Al-Shabaab-styrkor begick Al-Shabaab huvuddelen av brotten mot de mänskliga rättigheterna som rapporterades under referensperioden, bland annat angrepp på civila, riktat dödande, bortföranden, våldtäkter och konfliktrelaterat sexuellt våld. Gruppen blockerade dessutom humanitärt stöd, rekryterade barnsoldater och begränsade yttrandefriheten, mötesfriheten och rörligheten.

Beskattnings vid gränsposteringar, utpressning av företag, importbeskattnings vid större hamnar och fastighetsbolag är ett antal källor till medel för gruppen. Al-Shabaab har även sin egen rättsliga mekanism både i områden som står under deras kontroll och på andra platser via mobila domstolar och kan utdöma stränga straff.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- **Klaner och klanmiliser:** klanmiliser är viktiga aktörer i det politiska livet i hela Somalia. En klanmilis är i allmänhet en väpnad grupp baserad på släktskap och är en följd av flera enskildas sammanfallande intressen. Sammandrabbningar kan förekomma mellan och inom klanmiliser. Många överträdelser har tillskrivits klanmiliserna, bland annat mord, tortyr, sexuellt våld, rekrytering av barn, attacker på skolor och sjukhus, bortföranden och nekad tillgång till humanitärt bistånd.

Klanmedlemmar har även varit delaktiga i klaners hämndaktioner, mord och blodsfejder.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- **Islamiska staten i Somalia (ISS):** ISS, även känd som ISIS-Somalia, är en jihadistisk/islamistisk grupp som bildades i oktober 2015. Gruppen upprättade en bas i Puntland och har utvidgat sina aktiviteter till andra delar av Somalia. Under 2020 genomförde gruppen attacker med improviserade sprängladdningar och mord i Puntland, Mogadishu och Nedre Shabelle. Gruppen har haft regelbundna sammanstötningar med Al-Shabaab och samtidigt utmanat dess dominans både operativt och ideologiskt.

I mitten av 2018 uppskattades gruppen ha sammanlagt 200 krigare i landet, nästan alla i Puntland. Under 2020 anslöt sig 30 krigare, inklusive sju utlänningar, till gruppen i Bariiregionen.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- **Afrikanska unionens uppdrag i Somalia (Amisom):** Amisom är en multidimensionell och multinationell fredsstödjande insats med nästan 20 000 marktrupper. Amisom har till uppgift att minska hotet från Al-Shabaab och andra väpnade grupper, stödja överföringen av ansvaret för säkerheten från Amisom till de somaliska säkerhetsstyrkorna (SSF) och bistå FGS, FMS och SSF med att erbjuda säkerhet för den politiska processen på alla nivåer. Enligt FN-rapporter har Amisoms allmänna uppträdande i förhållande till internationell humanitär rätt och när det gäller standarderna för mänskliga rättigheter förbättrats under de senaste åren. Under 2020 listades Amisom bland de aktörer som genomförde utomrättsliga avrättningar av civila och dess styrkor deltog i våldtäkter och andra allvarliga brott mot mänskliga rättigheter medan de genomförde militära operationer mot Al-Shabaab.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- **Förenta staternas Afrikakommando (Afrikom):** Syftet med Afrikoms operation för terrorismbekämpning i Östafrika är att ”störa, bryta ned och förhindra seger för Al-Shabaab och ISS i Somalia och grannländerna”. I januari 2021 hade Förenta staternas militära trupper i Somalia dragit sig tillbaka nästan helt från landet. Afrikom var särskilt engagerat i militära aktioner med drönare och luftangrepp, som ledde till dödsoffer.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- I specifika situationer kan **andra icke-statliga aktörer** som bedriver förföljelse eller tillfogar allvarlig skada innefatta familjemedlemmar eller medlemmar av slakten/klanen (t.ex. när det gäller kvinnlig könsstympning, våld i hemmet, våld mot homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera och intersexpersoner [hbtqi-personer]) eller kriminella grupper.

Läs mer i den gemensamma analysen.

Flyktingstatus: vägledning om särskilda profiler

Inledande anmärkningar

Senast uppdaterat: Juni 2022

Alla delar av definitionen av en flykting i enlighet med skyddsgrundsdirektivet bör uppfyllas för att sökanden ska anses som flykting:

Artikel 2 d i skyddsgrundsdirektivet Definitioner

flykting: en tredjelandsmedborgare som med anledning av välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, religion, nationalitet, politisk åskådning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp befinner sig utanför det land där han eller hon är medborgare och som inte kan eller på grund av sin fruktan inte vill begagna sig av det landets skydd, eller en statslös person som av samma skäl som nämnts ovan befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare hade sin vanliga vistelseort och som inte kan eller på grund av sin fruktan inte vill återvända dit och som inte omfattas av artikel 12 [undantag].

[I artikel 9 i skyddsgrundsdirektivet](#) beskrivs hur "förföljelse" ska bedömas.

[Artikel 10 i skyddsgrundsdirektivet](#) förtydligar ytterligare de olika skälen till förföljelse (ras, religion, nationalitet, politisk åskådning eller tillhörighet till en viss samhällsgrupp). En koppling (samband) mellan dessa skäl och förföljelsen eller avsaknaden av skydd bör fastställas för att den sökande ska få flyktingstatus.

Vägledning om sökandenas specifika profiler, baserat på deras personliga egenskaper eller tillhörighet till en viss grupp (t.ex. politisk, etnisk eller religiös) ges nedan.

En individuell bedömning krävs för varje ansökan. Den bör beakta den sökandes individuella omständigheter och relevant information om ursprungslandet. Faktorer som ska beaktas i denna bedömning kan exempelvis omfatta följande:

- Sökandens hemområde, närvaro av den potentiella aktör som utövar förföljelsen och dennes förmåga att angripa en person av intresse.
- Karaktären av den sökandes agerande (oavsett om det uppfattas som negativt och/eller om personer som deltar i sådant agerande betraktas som ett prioriterat mål av aktören som utövar förföljelsen).

- Sökandens synlighet (dvs. i vilken utsträckning det är sannolikt att den sökande är känd för eller skulle kunna identifieras av den potentiella aktören som utövar förföljelsen). Det bör dock noteras att sökanden inte behöver ha identifierats individuellt av aktören som utövar förföljelsen, så länge hans eller hennes fruktan för förföljelse är välgrundad.
- Resurser som sökanden förfogar över för att undvika förföljelse (t.ex. förhållande till mäktiga personer).
- osv.

Det faktum att den sökande redan har varit utsatt för förföljelse eller för direkta hot om sådan förföljelse är en allvarlig indikation på att den sökandes fruktan för förföljelse är välgrundad, såvida det inte finns goda skäl till att anta att sådan förföljelse inte kommer att upprepas ([artikel 4.4 i skyddsgrundsdirektivet](#)).

Läs mer i den gemensamma analysen.

Profiler

I detta avsnitt hänvisas till några av de profiler bland somaliska sökande som påträffats i EU-medlemsstaternas ärendehistorik. Det innehåller allmänna slutsatser om profilerna och riktlinjer för ytterligare omständigheter som ska beaktas vid den individuella bedömningen. Vissa profiler är ytterligare uppdelade i underprofiler, med olika slutsatser om riskanalysen och/eller sambandet med ett förföljelseskäl. Motsvarande profilnummer och en länk till respektive avsnitt i den gemensamma analysen tillhandahålls alltid som referens.

Slutsatserna om varje profil bör beaktas utan att påverka trovärdighetsbedömningen av sökandens påståenden.

Vid avläsning av tabellen nedan ska följande hållas i åtanke:

En enskild sökande kan omfattas av **mer än en profil** som ingår i denna vägledning. De skyddsbehov som är förknippade med alla sådana omständigheter bör genomgå en fullständig utredning.

Riskanalyspunkterna är inriktade på risknivån och på några av de relevanta riskpåverkande omständigheterna. Ytterligare vägledning om kvalifikationen av förföljelserna finns tillgänglig i respektive avsnitt i den gemensamma analysen.

I tabellen nedan sammanfattas slutsatserna om olika profiler och underprofiler och syftar till att tillhandahålla ett praktiskt verktyg för handläggare. Även om det finns exempel på underprofiler med differentierade risker och omständigheter som kan öka eller minska risken, **är dessa exempel inte uttömmande** och de måste beaktas mot bakgrund av alla omständigheter i det enskilda ärendet.

Personer som tidigare tillhörde en viss profil eller **familjemedlemmar** till en person som omfattas av en viss profil kan ha skyddsbehov liknande dem som anges för respektive profil. Detta nämns inte uttryckligen i tabellen nedan, men det bör beaktas i den individuella bedömningen.

Punkterna med **potentiella samband** tyder på en möjlig koppling till orsakerna till förföljelsen i enlighet med [artikel 10 i skyddsgrundsdirektivet](#). De gemensamma analysavsnitten ger ytterligare vägledning om huruvida ett samband med ett förföljelseskäl är mycket sannolikt eller kan styrkas beroende på de individuella omständigheterna i ärendet.

För vissa profiler kan kopplingen också vara mellan **avsaknaden av skydd** mot förföljelse och en eller flera av skälen i [artikel 10 i skyddsgrundsdirektivet](#) ([artikel 9.3 i skyddsgrundsdirektivet](#)).

2.1.1 Tjänstemän på federal och delstatsnivå

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys

Högre tjänstemän på federal och delstatsnivå i södra och centrala Somalia och Puntland: en välgrundad fruktan för förföljelse skulle i allmänhet vara underbyggd.

Lägre tjänstemän i södra och centrala Somalia och Puntland: alla individer skulle inte stå inför den risk som krävs för att fastställa en välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- arbetsuppgifternas karaktär
- profilens synlighet
- ursprungsområde och Al-Shabaabs operativa kapacitet
- osv.

Federala och delstatstjänstemän i Somaliland: välgrundad fruktan för förföljelse skulle kunna vara underbyggd i enskilda fall. Vederbörlig hänsyn bör tas till riskpåverkande omständigheter (t.ex. profilens synlighet, arbetsuppgifternas karaktär, ursprungsområde och Al-Shabaabs operativa kapacitet).

Potentiellt samband: religion och/eller (tillskriven) politisk åskådning.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.1.2 Medlemmar av väpnade styrkor på förbunds- och delstatsnivå

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys

I södra och centrala Somalia, välgrundad fruktan för förföljelse skulle i allmänhet vara underbyggd.

Det finns begränsat med information om målinriktning på denna profil specifikt i **Puntland**. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- arbetsuppgifternas karaktär
- profilens synlighet och närheten till högre tjänstemän på förbunds- och delstatsnivå eller medlemmar av de väpnade styrkorna
- tjänstgöringens längd
- osv.

Stor hänsyn bör tas till Al-Shabaabs ökande operativa kapacitet i Puntland i förhållande till sökandens ursprungsområde.

I Somaliland, välgrundad fruktan för förföljelse skulle kunna vara underbyggd i enskilda fall. Vederbörlig hänsyn bör tas till riskpåverkande omständigheter (t.ex. profilens synlighet, grad, tjänstgöringens längd, arbetsuppgifternas karaktär, ursprungsområde och Al-Shabaabs operativa kapacitet).

Potentiellt samband: religion och/eller (tillskriven) politisk åskådning.

* [Undantag](#) överväganden om undantag skulle kunna vara relevanta för denna profil.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.1.3 Elektorer

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: en välgrundad fruktan för förföljelse skulle i allmänhet vara underbyggd i **södra och centrala Somalia och Puntland**.

Potentiellt samband: religion och/eller (tillskriven) politisk åskådning.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.1.4 Civila som Al-Shabaab uppfattar som "spioner"

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys

I **södra och centrala Somalia och Puntland**, välgrundad fruktan för förföljelse skulle i allmänhet vara underbyggd.

I **Somaliland**, välgrundad fruktan för förföljelse skulle kunna vara underbyggd i enskilda fall. Vederbörlig hänsyn bör tas till riskpåverkande omständigheter (t.ex. profilens synlighet, ursprungsområde och Al-Shabaabs närvaro).

Potentiellt samband: (tillskriven) politisk åskådning och/eller religion.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.2.1 Personer som fruktar tvångsrekrytering av Al-Shabaab

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: alla individer under denna profil skulle inte stå inför den risk som krävs för att fastställa välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- ålder (unga män löper större risk)
- profilens synlighet
- ursprungsområde och Al-Shabaabs kontroll eller inflytande
- klantillhörighet

- familjens socioekonomiska status.
- osv.

Potentiellt samband: även om risken för tvångsrekrytering som sådan i allmänhet inte behöver innebära ett samband med ett förföljelseskäl, skulle följderna av vägran, beroende på individuella omständigheter, bland annat kunna styrka ett sådant samband med (tillskriven) politisk åskådning och/eller religion.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.2.2 Rekrytering av barn av Al-Shabaab

Senast uppdaterat: Juni 2022

Risikanalys: alla barn skulle inte stå inför den risk som krävs för att konstatera välgrundad fruktan för förföljelse i form av rekrytering av barn. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- kön
- ålder
- ursprungsområde och Al-Shabaabs kontroll eller inflytande
- klantillhörighet och klanens ställning gentemot Al-Shabaab
- familjens socioekonomiska status.
- familjestatus (t.ex. föräldralös).
- osv.

Potentiellt samband: barnets individuella omständigheter måste beaktas för att avgöra om ett samband med en anledning till förföljelse kan styrkas. När det gäller barn som vägrar att ansluta sig till Al-Shabaab kan förföljelsen t.ex. bero på (tillskriven) politisk åskådning och/eller religion.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.2.3 Desertörer från Al-Shabaab

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: en välgrundad fruktan för förföljelse från Al-Shabaab skulle i allmänhet vara underbyggd. Ytterligare risk för förföljelse från staten bör bedömas på grundval av riskpåverkande omständigheter, såsom grad/roll i Al-Shabaab (t.ex. att betraktas som "hög risk" av staten, myndigheterna) osv.

Potentiellt samband: religion och/eller (tillskriven) politisk åskådning.

* [Undantag](#) överväganden om undantag skulle kunna vara relevanta för denna profil.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.3 Personer som vägrar betala "skatt" till Al-Shabaab

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: en välgrundad fruktan för förföljelse skulle i allmänhet vara underbyggd där Al-Shabaab ålägger skatter när det gäller personer som vägrar betala sådana skatter till gruppen.

Potentiellt samband: (tillskriven) politisk åskådning och/eller religion.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.4 Biståndsarbetare och människorättsförsvarare

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys

I södra och centrala Somalia och Puntland, välgrundad fruktan för förföljelse skulle i allmänhet vara underbyggd.

I Somaliland, inte alla personer under denna profil skulle ställas inför den risk som krävs för att fastställa en välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- profilens synlighet

- verksamhetens karaktär
- ursprungsområde och Al-Shabaabs operativa kapacitet
- osv.

Potentiellt samband: religion och/eller (tillskriven) politisk åskådning.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.5 Journalister

Senast uppdaterat: Juni 2022

Risikanalys

Journalister som ses som kritiska mot en aktör som är särskilt aktiv inom ett visst område eller som kontrollerar ett visst område: välgrundad fruktan för förföljelse skulle i allmänhet vara underbyggd i det specifika området.

Andra journalister: alla individer skulle inte stå inför den risk som krävs för att fastställa en välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- kön (högre risk för kvinnor)
- ämnena de rapporterar om
- verksamhetens synlighet och den offentliga profilen
- räckvidden hos de aktörer de rapporterar om
- osv.

Potentiellt samband: (tillskriven) politisk åskådning. Vid angrepp från Al-Shabaab kan förföljelsen av denna profil också bero på religion.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.6.1 Personer som (upplevs som att de) bryter mot sharialagar i områden som kontrolleras av Al-Shabaab

Senast uppdaterat: Juni 2022

Risikanalys: välgrundad fruktan för förföljelse skulle i allmänhet vara underbyggd.

Potentiellt samband: religion.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.6.2 Personer som (upplevs som att de) bryter mot sharialagar och sedvänjor i områden som kontrolleras av Al-Shabaab

Senast uppdaterat: Juni 2022

Risikanalys

Personer som (upplevs som att de) är avfällingar, konvertiter, värvare av anhängare eller hädare: välgrundad fruktan för förföljelse skulle i allmänhet vara underbyggd.

Andra personer som (upplevs som att de) bryter mot sharialagar och sedvänjor i områden utanför Al-Shabaabs kontroll: alla individer skulle inte stå inför den risk som krävs för att fastställa en välgrundad fruktan för förföljelse.

Risikopåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- karaktär och synlighet av den sökandes verksamhet
- tillhörighet till religiös minoritet (kristna löper t.ex. högre risk)
- ursprungsområde i förhållande till Al-Shabaabs närvaro eller operativa kapacitet
- osv.

Potentiellt samband: religion och/eller i vissa fall tillhörighet till en viss samhällsgrupp (t.ex. individer som anses överträda moraliska normer).

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.7 Individer som är delaktiga i blodsfejder/tvister inom klaner

Senast uppdaterat: Juni 2022

Risikanalyt: alla individer under denna profil skulle inte stå inför den risk som krävs för att fastställa välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- kön (män löper betydligt högre risk)
- betraktas som ett prioriterat mål
- klan tillhörighet
- osv.

Potentiellt samband: den sökandes individuella omständigheter måste beaktas för att avgöra om ett samband med en anledning till förföljelse kan styrkas. När det till exempel gäller släktingar/klanmedlemmar som deltar i en blodsfejd kan förföljelsen bero på tillhörighet till en viss samhällsgrupp. Vid tvister inom klaner kan förföljelsen dessutom bero på etnisk tillhörighet.

* [Undantag](#) överväganden om undantag skulle kunna vara relevanta för denna profil.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.8 Personer som anklagas för brott i Somalia

Senast uppdaterat: Juni 2022

Risikanalyt: den individuella bedömningen av huruvida det finns en rimlig sannolikhet för att den sökande ska utsättas för förföljelse bör ta hänsyn till individuella omständigheter, såsom följande:

- det rättsliga ramverk och rättssystem som tillämpas
- karaktären av brottet de kan anklagas för och straffet som riskeras
- osv.

Potentiellt samband: när det gäller personer som anklagas för vanliga brott skulle det i allmänhet inte finnas något samband. Om en välgrundad fruktan för förföljelse fastställs i förhållande till straffet som riskeras enligt sharialagstiftningen, kan förföljelsen emellertid bero på religion. När det gäller

landsförräderi, spioneri eller brott som äventyrar allmänhetens säkerhet kan förföljelsen bero på (tillskriven) politisk åskådning.

* [Undantag](#) överväganden om undantag skulle kunna vara relevanta för denna profil.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.9.1 Minoriteter inom lågstatusyrken

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: alla individer under denna profil skulle inte stå inför den risk som krävs för att fastställa välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- kön
- deras ursprungsområde och den lokala klandynamiken
- ekonomisk situation
- osv.

Potentiellt samband: etnisk tillhörighet och/eller tillhörighet till en viss samhällsgrupp.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.9.2 Etniska minoriteter

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: alla individer under denna profil skulle inte stå inför den risk som krävs för att fastställa välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- den specifika minoritetsgrupp den sökande tillhör
- kön
- ursprungsområde och lokal klandynamik
- osv.

Potentiellt samband: etnisk tillhörighet.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.9.3 Grupper specialiserade på tjänster i samband med religionsutövande

Senast uppdaterat: Juni 2022

Risikanalys: alla individer under denna profil skulle inte stå inför den risk som krävs för att fastställa välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- deras ursprungsområde i förhållande till den specifika minoritetsgrupp de tillhör och den lokala klandynamiken
- kön
- osv.

Potentiellt samband: etnisk tillhörighet och/eller tillhörighet till en viss samhällsgrupp.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.9.4 Klaner som kan betraktas som minoritetsgrupper i lokala sammanhang

Senast uppdaterat: Juni 2022

Risikanalys: alla individer under denna profil skulle inte stå inför den risk som krävs för att fastställa välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- deras ursprungsområde i förhållande till den specifika minoritetsgrupp de tillhör och den lokala klandynamiken
- statusen som "förfädd" eller "oförädd"
- kön
- osv.

Potentiellt samband: etnisk tillhörighet och/eller tillhörighet till en viss samhällsgrupp.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.9.5 Personer i blandäktenskap

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: alla individer under denna profil skulle inte stå inför den risk som krävs för att fastställa välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- kön
- partnernas klan (i synnerhet om en av partnerna tillhör en minoritetsklan)
- den specifika minoritetsgrupp den sökande tillhör
- ursprungsområde.
- osv.

Potentiellt samband: etnisk tillhörighet och/eller tillhörighet till en viss samhällsgrupp.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.10 Hbtqi-personer

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: välgrundad fruktan för förföljelse skulle i allmänhet vara underbyggd.

Potentiellt samband: tillhörighet till en viss samhällsgrupp.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.11 Kvinnor och flickor

2.11.1. Våld mot kvinnor och flickor: översikt

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: alla kvinnor och flickor skulle inte stå inför den risk som krävs för att konstatera välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- ålder
- ursprungsområde och aktör som kontrollerar området
- klantillhörighet

- kommer från en fördriven eller nomadiserande samhällsgrupp
- har en funktionsnedsättning
- nivån av stöd från ett stödjande nätverk/klannätverk
- osv.

Potentiellt samband: olika skäl enligt artikel 10 i skyddsgrundsdirektivet, beroende på de särskilda omständigheterna i fallet, t.ex. tillhörighet till en viss samhällsgrupp.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.11.2 Våld från Al-Shabaab

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: alla kvinnor och flickor skulle inte stå inför den risk som krävs för att konstatera välgrundad fruktan för förföljelse i förhållande till våld från Al-Shabaab. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- ålder
- ursprungsområde och Al-Shabaabs närvaro/inflytande
- klantillhörighet
- familjens/samhällsgruppens uppfattning
- osv.

Potentiellt samband: etnisk tillhörighet (t.ex. när det gäller bantukvinnor), religion och eller tillhörighet till en viss samhällsgrupp (t.ex. kvinnor som har lämnat Al-Shabaab-äktenskap).

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.11.3 Barnäktenskap och tvångsäktenskap

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: alla kvinnor och flickor skulle inte stå inför den risknivå som krävs för att fastställa en välgrundad fruktan för förföljelse kopplad till tvångsäktenskap eller barnäktenskap. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- förekomst av praxisen i ursprungsområdet
- ålder
- familjens socioekonomiska status
- klan- och familjetraditioner
- osv.

Potentiellt samband: religion och/eller tillhörighet till en viss samhällsgrupp (t.ex. i samband med vägran att ingå ett tvångsäktenskap eller barnäktenskap).

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.11.4 Kvinnlig könsstympning eller kvinnlig omskärelse

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: flickor som inte har blivit utsatta för kvinnlig könsstympning: välgrundad fruktan för förföljelse skulle i allmänhet vara underbyggd.

kvinnor som inte har blivit utsatta för kvinnlig

könsstympning: alla sådana individer skulle inte stå inför den risk som krävs för att fastställa en välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- ålder
- civilstånd
- familjens syn på praxisen
- osv.

Hänsyn bör tas även till de omständigheter under vilka sökanden lyckats undgå att utsättas för kvinnlig könsstympning.

Kvinnor och flickor som har utsatts för kvinnlig

könsstympning: alla sådana individer skulle inte stå inför den risk som krävs för att fastställa en välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- ålder
- familjeställning
- typ av kvinnlig könsstympning/omskärelse personen utsatts för
- familjens uppfattningar och traditioner avseende praxisen
- osv.

Potentiellt samband: tillhörighet till en viss samhällsgrupp (t.ex. kvinnor och flickor som inte har utsatts för kvinnlig könsstympning) och/eller religion.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.11.5 Kvinnor och flickor i klankonflikter

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: alla kvinnor och flickor skulle inte stå inför den risk som krävs för att fastställa en välgrundad fruktan för förföljelse kopplad till klankonflikter. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- tillhörighet till en minoritetsklan
- familje-/klantraditioner.
- osv.

Potentiellt samband: etnisk tillhörighet och/eller tillhörighet till en viss samhällsgrupp (i synnerhet i samband med vissa minoritetsgrupper).

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.11.6 Ensamstående kvinnor och kvinnliga familjeförsörjare

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: alla kvinnor och flickor med denna profil skulle inte stå inför den risk som krävs för att konstatera välgrundad fruktan för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- situation som internflykting
- familjeställning (t.ex. ensamstående mamma)
- familjens/samhällsgruppens uppfattning
- nivån av stöd från ett stödjande nätverk/klannätverk
- osv.

Kvinnor utan stödjande nätverk/klannätverk: välgrundad fruktan för förföljelse skulle i allmänhet vara underbyggd.

Potentiellt samband: tillhörighet till en viss samhällsgrupp (t.ex. kvinnor med barn födda utanför äktenskapet).

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.12 Barn

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: alla barn skulle inte stå inför den risk som krävs för att konstatera välgrundad fruktan för förföljelse.

Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- ursprungsområde
- familjeställning
- nivån av stöd från ett stödjande nätverk/klannätverk
- osv.

Barn utan stödjande nätverk/klannätverk: välgrundad fruktan för förföljelse skulle i allmänhet vara underbyggd.

Potentiellt samband: vid bedömningen bör barnets individuella omständigheter beaktas. Barn födda utanför äktenskapet kan t.ex. utsättas för förföljelse på grund av tillhörigheten till en viss samhällsgrupp.

Läs mer i den gemensamma analysen.

2.13 Personer med funktionsnedsättning eller allvarliga medicinska problem

Senast uppdaterat: Juni 2022

Riskanalys: avsaknaden av personal och adekvat infrastruktur för att på ett lämpligt sätt hantera behoven hos personer med (allvarliga) medicinska problem innebär att kraven i [artikel 6 i skyddsgrundsdirektivet](#) inte uppfylls avseende en aktör som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada, annat än om personen avsiktligt undanhålls sjukvård.

När det gäller **personer som lever med funktionsnedsättningar**, är det inte alla personer under denna profil som skulle ställas inför den risk som krävs för att fastställa en välgrundad risk för förföljelse. Riskpåverkande omständigheter skulle kunna omfatta följande:

- den psykiska eller fysiska funktionsnedsättningens art och synlighet
- familjens/samhällsgruppens negativa uppfattning
- befintligt stödande nätverk
- osv.

Potentiellt samband: tillhörighet till en viss samhällsgrupp (t.ex. personer med synlig fysisk funktionsnedsättning).

Läs mer i den gemensamma analysen.

Subsidiärt skydd

Artikel 15 a i skyddsgrundsdirektivet

Dödsstraff eller avrättning

Senast uppdaterat: Juni 2022

FGS har inte avskaffat dödsstraffet och inte heller utropat ett moratorium för avrättningar. FGS och andra aktörer inom Somalias jurisdiktion fortsätter utdöma och verkställa dödsstraff för andra brott än mord, inklusive brott begångna av personer under 18 års ålder. Dödsstraff kan utdömas för brott såsom landsförräderi och spionage, och för brott som äventyrar allmänhetens säkerhet.

Dödsstraff kan även utdömas av shariadomstolar för *hadd*-brott, t.ex. förbjudna sexuella relationer (*zina*), bland annat homosexuella förhållanden.

Al-Shabaab-domstolar verkställer även *sharia*-lagar på ett strängt och våldsamt sätt och kan utdöma stränga straff, såsom avrättning, för de ovannämnda *hadd*-brotten, bland annat för att anta ett beteende som strider mot sharia och för att spionera på regeringen eller andra främmande makter.

Vissa profiler för sökande från Somalia kan löpa risk för dödsstraff eller avrättning (t.ex. **2.6 Personer som (upplevs som att de) bryter mot sociala eller religiösa lagar/sedvänjor, 2.10 Hbtqi-personer, 2.2.3 Desertörer från Al-Shabaab**) och personer som skulle vara berättigade till flyktingstatus. Om det inte finns något samband med en konventionsgrund bör behovet av subsidiärt skydd enligt [artikel 15 a i skyddsgrundsdirektivet](#) bedömas.

Observera att överväganden om [undantag](#) skulle kunna vara relevanta.

Läs mer i den gemensamma analysen.

Artikel 15 b i skyddsgrundsdirektivet

Tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning

Senast uppdaterat: Juni 2022

När det gäller sökande för vilka tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning kan utgöra en verklig risk, skulle det ofta finnas ett samband med förföljelsegrund enligt definitionen av en flykting, och sådana personer skulle därför vara berättigade till flyktingstatus. När det gäller fall där det inte finns något samband med en konventionsgrund och sökanden inte skulle ha rätt till flyktingstatus bör dock behovet av subsidiärt skydd enligt [artikel 15 b i skyddsgrundsdirektivet](#) undersökas.

Vid bedömningen av behovet av skydd enligt [artikel 15 b i skyddsgrundsdirektivet](#) ska följande beaktas:

- **Godtyckliga gripanden, olagligt frihetsberövande och fängelseförhållanden:** särskild uppmärksamhet bör ägnas åt fenomenen godtyckliga gripanden och olagligt frihetsberövande samt fängelseförhållanden.

I synnerhet efter större säkerhetsincidenter är fängelserna i somaliska städer överfyllda, och myndigheterna skiljer ofta inte ännu inte dömda från dömda fångar, särskilt i de södra och centrala regionerna. I dessa områden, bland annat i områden under Al-Shabaabs kontroll, antas fängelseförhållandena vara hårda och ibland livshotande på grund av dålig hygien, otillräckligt med mat och vatten och avsaknad av sjukvård. Sjukdomsutbrott och långa häktningsperioder före rättegång har rapporterats. Enligt rapporter uppfyller Garowe-fängelset i Puntland och Hargeisa-fängelset i Somaliland internationella standarder och är välskötta. Med hänsyn till det ovanstående kan vissa fall falla under [artikel 15 b i skyddsgrundsdirektivet](#).
- **Kroppslig bestraffning:** kroppsliga bestraffningar för så kallade *hadd*-brott kan utdömas av *sharia*- eller Al-Shabaab-domstolar. Om det inte finns ett samband med skäl till förföljelse kan sådan bestraffning omfattas av [artikel 15 b i skyddsgrundsdirektivet](#).
- **Kriminellt våld:** brottsligheten har stort genomslag i Somalia. Bland de rapporterade brotten finns mord, sexuellt våld, bortföranden, gangsterdåd, stölder, rån, utpressning, sjöröveri, barnhandel, människohandel, smuggling av människor och/eller vapen. Om det inte finns ett samband med skäl till förföljelse kan sådana brottsliga handlingar omfattas av [artikel 15 b i skyddsgrundsdirektivet](#).
- **Bristande tillgång till sjukvård:** det är viktigt att notera att allvarig skada måste ske i form av en aktörs agerande ([artikel 6 i skyddsgrundsdirektivet](#)). I sig anses den allmänna bristen på hälso- och sjukvård, utbildning eller andra socioekonomiska

aspekter (t.ex. situationen för internflyktingar, svårigheterna att hitta försörjningsmöjligheter, bostäder) inte omfattas av tillämpningsområdet för omänsklig eller förnedrande behandling enligt [artikel 15 b i skyddsgrundsdirektivet](#), såvida det inte beror på en aktörs uppsåtliga handlingar, till exempel att sökanden avsiktligt berövas lämplig hälso- och sjukvård.

- **Socioekonomiska förhållanden:** Människor i Somalia står inför ständiga socioekonomiska problem på grund av stor fattigdom och mycket otrygga förhållanden när det gäller sysselsättning, boende och tillgång till mat och vatten. Förutom våldsamma konflikter leder klimatchocker, bland annat torka och översvämningar, till fördrivning och bidrar till sårbarheten. Vidare utgör (upprepade) vräkningar från statliga byggnader och av privata hyresvärdar i Somalia en konstant risk för sårbara grupper i samhället, bland annat internflyktingar som bor i kollektiva bosättningar och andra fattiga personer i tätbefolkade områden.

Det har dessutom rapporterats att Al-Shabaab har fortsatt hindra kommersiell verksamhet i de områden gruppen kontrollerar och att avbryta leveransen av humanitärt bistånd.

Såsom anges ovan måste allvarlig skada ske i form av en aktörs agerande ([artikel 6 i skyddsgrundsdirektivet](#)). I sig anses dåliga socioekonomiska förhållanden inte omfattas av tillämpningsområdet för omänsklig eller förnedrande behandling enligt [artikel 15 b i skyddsgrundsdirektivet](#), såvida det inte beror på en aktörs uppsåtliga agerande. När dessa socioekonomiska förhållanden är en följd av en aktörs uppsåtliga handlingar (t.ex. i fallet när Al-Shabaab avbröt leveransen av humanitärt bistånd, tvångsvräkningar) kan dessa förhållanden omfattas av [artikel 15 b i skyddsgrundsdirektivet](#), efter en individuell bedömning.

Andra fall där en konkret risk för allvarlig skada enligt artikel 15 b i skyddsgrundsdirektivet kan föreligga är bland annat vissa situationer under profilen **2.7 Personer som är delaktiga i blodsfejder/tvister inom klaner**, där ett samband med ett skäl till förföljelse inte har fastställts.

Observera att överväganden om [undantag](#) skulle kunna vara relevanta.

Läs mer i den gemensamma analysen.

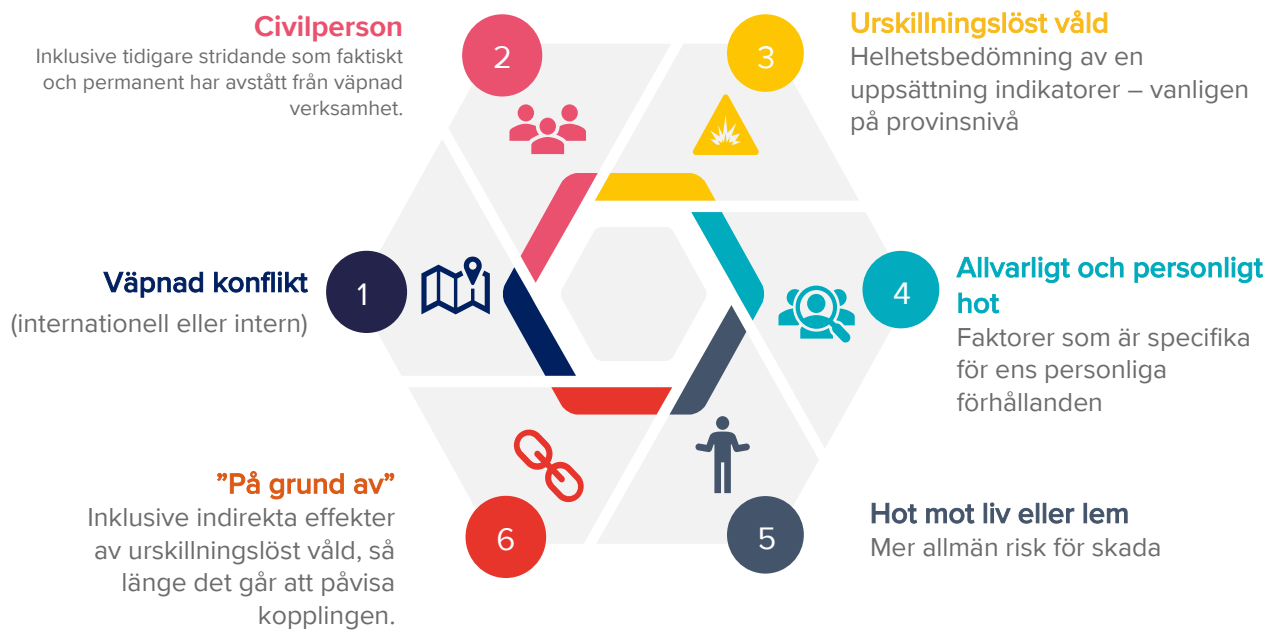
Artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet

Allvarligt och personligt hot mot en civilpersons liv eller lem på grund av urskillningslöst våld i situationer av internationell eller intern väpnad konflikt

Senast uppdaterat: Juni 2022

De nödvändiga faktorerna för att tillämpa [artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet](#) är:

Figur 3. Artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet: faktorer i bedömningen.

För att det ska gå att tillämpa [artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet](#) bör ovanstående faktorer fastställas kumulativt.

Läs mer i den gemensamma analysen.

Nedan följer en sammanfattning av de relevanta slutsatserna om situationen i Somalia:

a. Väpnad konflikt:

Flera konflikter/rivaliteter utspelar sig på somaliskt territorium:

- **Väpnad konflikt mellan Al-Shabaab och anti-Al-Shabaab:** en icke-internationell väpnad konflikt med Al-Shabaab äger rum i Somalia, medan gruppen kontrollerar delar av landet. FGS, FMS, vissa klaner liksom andra internationella aktörer, såsom

Etiopien, Kenya, Förenta staterna och Amisom, är alla i varierande grad och form engagerade i den långvariga konflikten med Al-Shabaab.

- **Rivaliteter mellan och inom klaner:** klanerna konkurrerar ofta både med varandra och med andra aktörer, såsom FGS eller FMS. Klanmiliser har rapporterats i hela Somalia, även i Puntland och Somaliland. I vissa fall har klanrivaliteten eskalerat till väpnade konfrontationer och därmed tagit formen av en väpnad konflikt i den mening som avses i [artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet](#).
- **Väpnad konflikt mot ISS:** olika väpnade styrkor, bland annat Afrikom, FSF och Puntlands väpnade styrkor, har i olika grader deltagit i en väpnad konflikt mot ISS. ISS är huvudsakligen aktiva i Puntland men genomför attacker även i Mogadishu och på andra platser. Dessutom strider även Al-Shabaab och ISS mot varandra.
- **Puntland mot Somaliland:** Puntland och Somaliland tvistar om kontrollen över områden i regionerna Sool och Sanaag samt området Ayn, som är en del av regionen Togdheer. I det sammanhanget rapporterades sammanstötningar i början av 2020.
- **Andra rivaliteter:** andra typer av konfrontationer som inte nödvändigtvis utvecklas till väpnade konfrontationer äger rum i Somalia. Dessa innefattar FGS mot FMS, inom FMS avseende kontroll och ledning, FGS mot Somaliland. I vissa fall har väpnade konfrontationer rapporterats.

Läs mer i den gemensamma analysen.

b. Civilperson: [Artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet](#) är tillämplig på en person som inte är medlem i någon av parterna i konflikten och som inte deltar i fientligheterna, eventuellt inbegripet tidigare stridande som faktiskt och permanent har avstått från väpnad verksamhet. Ansökningar från personer under följande profiler bör granskas noggrant. På grundval av en individuell bedömning kan sådana sökande konstateras inte kvalificera sig som civila enligt [artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet](#). Exempel:

- Medlemmar i FGS säkerhetsstyrkor, bland annat SNA, specialstyrkorna, Nisa och SPF
- Medlemmar i FMS väpnade styrkor
- Medlemmar i Somalilands väpnade styrkor
- Medlemmar i Al-Shabaab
- Medlemmar i klanmiliser
- ISS-medlemmar.

Det bör noteras att aktivt deltagande i stridigheter inte är begränsat till att öppet bära vapen, utan även kan utgöras av betydande logistiskt och/eller administrativt stöd till de stridande.

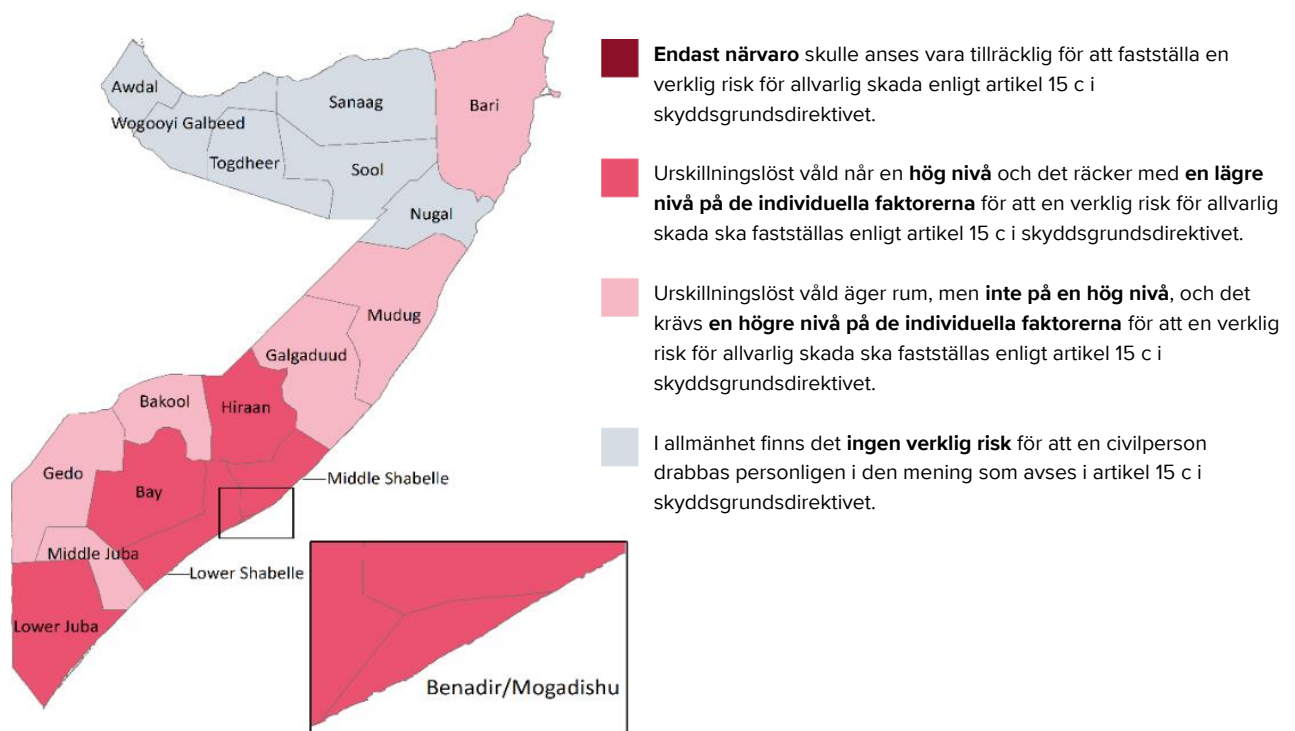
Det är viktigt att understryka att bedömningen av skyddsbehov är framåtblickande. Därför är den viktigaste frågan om den sökande kommer att vara en civilperson efter återvändande eller inte. Det faktum att en person tidigare har deltagit i fientligheter innebär inte nödvändigtvis att [artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet](#) inte är tillämplig på honom eller henne.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- c. Urskillningslöst våld:** Urskillningslöst våld äger rum i olika omfattning i olika delar av Somalias territorium. På kartan nedan sammanfattas och visas bedömningen av urskillningslöst våld per region i Somalia. Denna bedömning bygger på en helhetsanalys, inklusive kvantitativ och kvalitativ information för referensperioden (främst 1 januari 2020–30 juni 2021). Uppdaterad information om ursprungslandet bör alltid utgöra underlag för den enskilda bedömningen.

Figur 2. Bedömning av urskillningslöst våld i Somalia (baserat på uppgifter fram till den 30 juni 2021).

Det bör noteras att det inte finns några regioner i Somalia där graden av urskillningslöst våld når en sådan hög nivå att det finns grundad anledning att förmoda att en civilperson, om han eller hon återsändes till det aktuella landet eller, i förekommande fall, till den aktuella regionen, genom sin blotta närvaro där, skulle löpa en verklig risk att utsättas för sådana hot som avses i artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet.

I vägledningen ska Somalias regioner kategoriseras enligt följande:

Territorier där "endast närvaro" i området inte är tillräcklig för att en verklig risk för allvarlig skada ska fastställas enligt [artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet](#) men där det urskillningslösa våldet ändå uppnår **en hög nivå**, och där det följaktligen räcker med **en lägre nivå på de individuella faktorerna** för att visa att det finns grundad anledning att tro att en civilperson som återvänt till territoriet skulle löpa en verklig risk för allvarlig skada i den mening som avses i [artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet](#).

Detta innefattar regionerna *Bay, Benadir/Mogadishu, Hiraan, Mellersta Shabelle, Nedre Juba och Nedre Shabelle*.

Territorier där urskillningslöst våld äger rum men **inte på en hög nivå**, och där det följaktligen krävs **en högre nivå på de individuella faktorerna** för att visa att det finns grundad anledning att tro att en civilperson som återvänder till territoriet skulle löpa en verklig risk för allvarlig skada i den mening som avses i [artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet](#).

Detta innefattar regionerna *Bakool, Bari, Galgaduud, Gedo, Mellersta Juba och Mudug*.

Territorier där det i allmänhet **inte finns någon verklig risk** för att en civilperson drabbas personligen i den mening som avses i [artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet](#).

Detta innefattar regionerna *Awdal, Nugal, Sanaag, Sool, Togdheer och Wogoyi Galbeed*.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- d. **Allvarligt och personligt hot:** Inom ramen för "den glidande skalan" bör varje fall bedömas individuellt, med beaktande av våldets art och intensitet i området, tillsammans med en kombination av personliga omständigheter i sökandens fall. Vissa personliga omständigheter skulle kunna bidra till en ökad risk för urskillningslöst våld, inbegripet dess direkta och indirekta konsekvenser. Även om det inte är möjligt att ge uttömmande vägledning om vad de relevanta personliga omständigheterna skulle kunna vara och hur dessa bör bedömas, framhålls följande som möjliga exempel på omständigheter som kan

påverka en persons förmåga att bedöma och/eller undvika risker kopplade till urskillningslöst våld i en väpnad konflikt:

- ålder
- hälsotillstånd och funktionsnedsättning, inklusive psykiska hälsoproblem.
- ekonomisk situation.
- kunskap om området
- yrke och/eller bostadsort
- familjemedlemmar eller klannätverk/stödjande nätverk

Läs mer i den gemensamma analysen.

- e. Hot mot liv eller lem:** risken för skada enligt [artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet](#) formuleras som ett "hot mot en civilpersons liv eller lem" snarare än som ett (hot om) en specifik våldsgärning. En del av de allmänt rapporterade typerna av skador på civilpersoners liv eller lem i Somalia är bland annat mord, skador, bortföranden, tvångsförflyttningar, hungersnöd som orsakas av osäker livsmedelsförsörjning osv.

Läs mer i den gemensamma analysen.

- f. Samband:** sambandet "på grund av" avser orsakssambandet mellan det urskillningslösa våldet och skadan (ett allvarligt hot mot en civilpersons liv eller lem) och inbegriper följande:

- skada som direkt orsakas av det urskillningslösa våldet eller av handlingar som härrör från aktörerna i konflikten, *och*
- skada som indirekt orsakas av det urskillningslösa våldet i en situation av väpnad konflikt. Indirekta effekter beaktas endast i viss utsträckning och så länge det finns en påvisbar koppling till det urskillningslösa våldet, till exempel utbrett kriminellt våld till följd av laglöshet, förstörelse av nödvändiga medel för överlevnad, förstörelse av infrastruktur, nekad eller begränsad tillgång till humanitärt bistånd. Väpnade sammandrabbningar och/eller avstängning eller förstörelse av vägar kan också leda till problem med livsmedelsförsörjningen som orsakar svält eller till begränsad eller ingen tillgång till hälso- och sjukvårdsinrättningar i vissa områden i Somalia.

Läs mer i den gemensamma analysen.

Aktörer som ger skydd

Senast uppdaterat: Juni 2022

I [artikel 7 i skyddsgrundsdirektivet](#) föreskrivs att skydd endast kan ges genom

a. staten,

b. parter eller organisationer som kontrollerar staten eller en betydande del av statens territorium,

förutsatt att dessa är **villiga och kapabla** att erbjuda skydd, som måste vara

verksamt och inte av en tillfällig natur.

Sådant skydd ges normalt när aktörerna enligt punkt 1 a och b vidtar rimliga åtgärder för att förhindra att en person förföljs eller lider allvarlig skada, bl.a. genom att ombesörja att

det finns ett effektivt rättssystem för avslöjande, lagföring och bestraffning av handlingar som innebär förföljelse eller allvarlig skada,

och när sökanden har **tillgång till detta skydd.**

Läs mer i den gemensamma analysen.

Den somaliska staten

Presidenten är statschef, symbolen för nationell enighet och väktare av författningen.

På FGS-nivå utövas den lagstiftande makten av förbundsparlamentet. Den verkställande grenen består av ministerrådet. Även lokala parlament har sin bas i de federala medlemsstaterna. Puntland har utvecklat viktiga mekanismer för institutionsbyggande och ledningsmekanismer. Men ett antal problem återstår att lösa.

Rättsväsendet utgörs av författningsdomstolen, de federala domstolarna och domstolarna i de federala medlemsstaterna. Under den tillfälliga författningen ska rättsväsendet vara oberoende av de lagstiftande och verkställande grenarna. Puntland har med god marginal det mest avancerade (formella) rättssystemet bland de federala medlemsstaterna. Islam är statsreligionen och *sharia* är grunden för både lag och sedvanerätt.

Det formella rättsväsendet är endast en del av det sammansatta rättssystem som verkar i Somalia, som även innefattar sedvanerätt och *sharia*-domstolar. Ett oberoende och opartiskt

domstolsväsende respekteras inte alltid av staten. Vidare påverkas lokala domstolar ofta av klanpolitik. Rätten till en rättvis och offentlig rättegång tillämpas ofta inte alls, och det är vanligt att myndigheterna underlåter att respektera de flesta rättigheter i samband med domstolsförfaranden.

Kvinnor, barn och medlemmar av minoritetsgrupper upplever ofta problem med att få sin sak prövad inför domstol.

Statens säkerhetsuppbyggnad är fortfarande djupt fragmenterad, vilket påverkar alla övriga områden. Som en följd av detta är de federala medlemsstaternas makt ofta svag när det gäller säkerhet, politik och förvaltning. Flera problem har betydande inverkan på SNA:s förmåga till militära insatser mot Al-Shabaab, och gruppen har även infiltrerat Nisa. PSP har beskrivits som den enda fungerande statliga tjänsten bland de federala medlemsstaternas polistjänster. Å andra sidan har PMPF ersatt olika officiella politiska funktioner i Bosasso och har blivit involverade i politiken i Puntland, klanrivaliteter och geopolitiska konflikter, samtidigt som de även används för att bekämpa Al-Shabaab- och ISS-styrkor. PMPF fungerar fortfarande som pretoriangardet för Puntlands förvaltningar. PMP har även stridit med PMPF om åtkomsten till och kontrollen över Bosasso. Både PMPF och PSF verkar utanför Somalias författning och säkerhetsarkitektur, och PSF fungerar som en privat stödgrupp.

Det mångfasetterade somaliska rättsväsendet upplever fortfarande betydande svagheter och har inte kapacitet att upptäcka, lagföra och bestraffa handlingar som utgör förföljelse och tillfogande av allvarlig skada. Vidare kämpar brottsbekämpningen ständigt med de olika konflikter som utspelar sig i Somalia, bland annat den med Al-Shabaab.

Därför kan slutsatsen dras att den somaliska staten inte generellt kan anses vara en aktör som ger skydd enligt [artikel 7 i skyddsgrundsdirektivet](#).

Läs mer i den gemensamma analysen.

Somalilands myndigheter

Somalilands myndigheter har sina egna lagstiftande, verkställande och dömande instanser.

Somalilands väpnade styrkor har visserligen haft vissa problem men har lyckats hindra Al-Shabaab från att få fotfäste i området.

Rättsskipningen i Somaliland fungerar på motsvarande sätt som i övriga Somalia, vilket innebär att vanliga domstolar kombineras med både *xeer*- och *sharia*-domstolar. Alla tre systemen erkänns av Somalilands författning.

Somaliland har fördubblat antalet domare i vanliga domstolar på mindre än tio år och har infört mobila domstolar för att erbjuda möjlighet att få sin sak prövad inför domstol i mer svårtillgängliga landsbygdsområden. Det lagstadgade rättsväsendet dras dock fortfarande med många problem, såsom höga advokatarvoden och utbredda påståenden om korruption. I Somaliland antas svarandena i allmänhet vara oskyldiga tills motsatsen bevisats och har rätt till en rättvis rättegång.

Kvinnor, barn och medlemmar av minoritetsgrupper upplever ofta problem med att få sin sak prövad inför domstol.

Slutsatsen kan dras att Somalilands myndigheter, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, inom områden som står under deras kontroll kan anses ha förmåga och vilja att erbjuda skydd som uppfyller kraven i [artikel 7 i skyddsgrundsdirektivet](#). I områden som är omstridda mellan Somaliland och Puntland skulle kriterierna enligt [artikel 7 i skyddsgrundsdirektivet](#) i allmänhet inte vara uppfyllda.

Vid bedömningen av tillgängligheten till skydd från Somalilands myndigheter måste enskilda omständigheter såsom hemområde, ålder, kön, klan, social och ekonomisk situation, aktören som utövar förföljelse och typen av överträdelse av mänskliga rättigheter beaktas. Skydd från Somalilands myndigheter anses i allmänhet inte finnas tillgängligt för medlemmar av minoritetsgrupper, hbtqi-personer och kvinnor, i synnerhet när det gäller fall av sexuellt och könsrelaterat våld.

Läs mer i den gemensamma analysen.

Al-Shabaab

Det finns inget fungerande formellt rättssystem i Al-Shabaab-kontrollerade områden. Al-Shabaab har upprättat domstolar i territoriet som står under deras kontroll, och även utanför detta, genom införande av mobila domstolar, bland annat i Mogadishu. Dessa domstolar verkställer *sharia*-lagen i dess strängaste form, vilket innebär avrättningar och kroppsliga bestraffningar.

Al-Shabaab utförde godtyckliga gripanden baserade på tvivelaktiga eller falska anklagelser. Dess domstolar tillät inte rättsliga ombud eller överklaganden. Gruppen utmätte straff utan att konsultera offren eller ta hänsyn till omständigheterna kring ett brott.

Avsaknaden av ett korrekt förfarande och bestraffningarnas art innebär att den parallella rättsliga mekanism som Al-Shabaab tillämpar inte skulle kunna kvalificeras som en legitim form av skydd. Med avseende på Al-Shabaabs historik av brott mot mänskliga rättigheter kan slutsatsen dras att gruppen inte kan betraktas som en aktör som ger skydd som kan erbjuda ett verksamt och tillgängligt skydd som inte är av tillfällig natur.

Läs mer i den gemensamma analysen.

Överväganden om skydd från klaner

De flesta somalier förlitar sig på stöd från sina klansläktingar på fädernet. Klaner kan ge sina medlemmar olika former av stöd.

Under *xeer*-systemet fungerar klanäldste som medlare eller skiljedomare och spelar en viktig roll för lösning av lokala tvister och tvister inom klaner.

Det stöd som tillhandahålls av klaner i Somalia kan inte anses uppfylla [artikel 7 i skyddsgrundsdirektivet](#)⁽⁶⁾.

Läs mer i den gemensamma analysen.

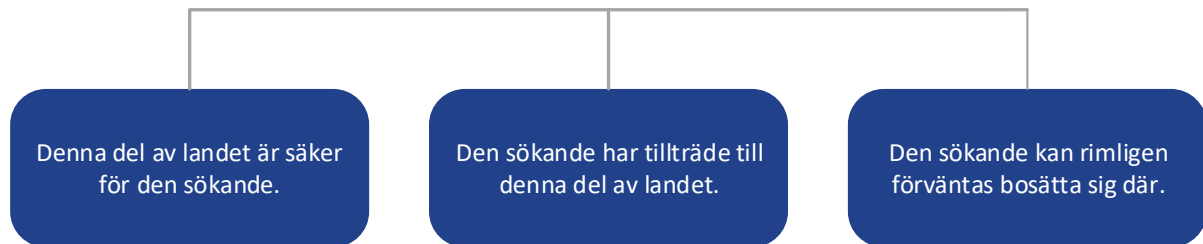
⁽⁶⁾ Europeiska unionens domstol, *OA mot Secretary of State for the Home Department*, C-255/19, andra kammaren, dom av den 20 februari 2021 (OA).

Internt skyddsalternativ

Senast uppdaterat: Juni 2022

De faktorer som krävs för att tillämpa [artikel 8 i skyddsgrundsdirektivet](#) är följande:

Figur 5. Alternativet med internt skydd: delar av bedömningen.

När det gäller dessa faktorer bör handläggaren, vid bedömningen av tillämpligheten av det interna skyddsalternativet, beakta den allmänna situationen i respektive del av Somalia samt sökandens individuella omständigheter. Bevisbördan ligger hos den beslutande myndigheten, medan sökanden fortfarande är skyldig att samarbeta. Sökanden har också rätt att lämna in uppgifter och ange specifika skäl till att det interna skyddsalternativet inte bör tillämpas på dem. Dessa faktorer måste bedömas av den beslutande myndigheten.

Läs mer i den gemensamma analysen.

Del av landet

Senast uppdaterat: Juni 2022

Det första steget i analysen av det interna skyddsalternativet går ut på att fastställa en viss del av landet där ett enskilt fall skulle bedömas med avseende på kriterierna i [artikel 8 i skyddsgrundsdirektivet](#).

Mogadishu, Garowe och Hargeisa har valts ut som exempel på de viktigaste stadsområdena i Somalia, inklusive Puntland och Somaliland.

Vid identifiering av relevant del av landet för analysen av det interna skyddsalternativet skulle sökandens klanförtäring vara viktig att beakta. För sökande från klanfamiljen Darood/Harti kan till exempel Garowe vara särskilt relevant att bedöma. På motsvarande sätt kan Hargeisa vara särskilt relevant att bedöma för sökande med ursprung i Somaliland och/eller som tillhör klanfamiljen Isaaq. För sökande från andra klaner kan

Mogadishu vara mer relevant att bedöma eftersom många klaner finns representerade i staden.

Läs mer i den gemensamma analysen.

Säkerhet

Senast uppdaterat: Juni 2022

Säkerhetskriteriet skulle anses uppfyllt då det inte finns någon välgrundad fruktan för förföljelse eller någon verklig risk för allvarlig skada, eller då skydd är tillgängligt.

Figur 6. IPA: Bedömning av säkerhetskrav

Avsaknad av förföljelse eller allvarlig skada

Vid bedömningen bör följande beaktas:

► den allmänna säkerhetssituationen med avseende på urskillningslöst våld

Det allmänna säkerhetsläget i den särskilda del av landet som granskas som alternativ för internt skydd i det enskilda fallet ska bedömas i enlighet med avsnittet om [artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet](#).

Slutsatserna när det gäller de tre städerna Mogadishu, Garowe och Hargeisa är följande:

I **Mogadishu**: det urskillningslösa våldet ligger på en hög nivå och det krävs därför **en lägre nivå på de individuella faktorerna** för att visa att det finns grundad anledning att tro att en civilperson som återvänt till territoriet skulle löpa en verklig risk för allvarlig skada i den mening som avses i artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet

I **Garowe**: finns det i allmänhet **ingen verklig risk** för att en civilperson drabbas personligen i den mening som avses i artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet

I **Hargeisa**: finns det i allmänhet **ingen verklig risk** för en civilperson att drabbas personligen i den mening som avses i artikel 15 c i skyddsgrundsdirektivet.

► **Aktör som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada och dennes räckvidd**

I fall där personen fruktar förföljelse eller allvarlig skada från **statliga aktörer** (t.ex. journalister) antas alternativet för internt skydd inte vara tillgängligt ([skäl 27 i skyddsgrundsdirektivet](#)).

I specifika fall, där en viss statlig aktörs räckvidd är tydligt begränsad till ett visst geografiskt område (t.ex. de federala medlemsstaternas myndigheter eller Somalilands myndigheter) kan säkerhetskriteriet anses tillgodosett med avseende på andra delar av Somalia.

När det gäller förföljelse från **Al-Shabaab** skulle säkerhetskriteriet i allmänhet inte anses uppfyllt i södra och centrala Somalia. När det gäller Puntland och Somaliland kan det interna skyddsalternativet anses säkert, beroende på individuella omständigheter. Bland andra relevanta faktorer ska vederbörlig hänsyn tas till Al-Shabaabs kapacitet att spåra och angripa enskilda i områden utanför gruppens kontroll, hur sökanden uppfattas av Al-Shabaab och huruvida det rör sig om personlig fiendskap.

När det gäller övriga aktörer som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada, såsom **ISS och klaner**, är deras närvaro i allmänhet mer geografiskt begränsad. I vissa fall kan säkerhetskriteriet för det interna skyddsalternativet anses uppfyllt, beroende på de individuella omständigheterna.

När den sökande riskerar att utsättas för förföljelse eller tillfogas allvarlig skada på grund av de förhärskande sociala normerna i Somalia och aktören som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada är det **somaliska samhället i stort** (t.ex. för hbtqi-personer), skulle det interna skyddsalternativet i allmänhet inte vara säkert.

För vissa särskilt utsatta individer, såsom vissa kvinnor och barn, om aktören som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada är **(den utvidgade) familjen eller klanen** (t.ex. vid kvinnlig könsstympning, tvångsäktenskap) skulle det interna skyddsalternativet i allmänhet inte vara säkert, med beaktande av dessa aktörers räckvidd, avsaknaden av statligt skydd och individernas utsatthet för potentiella nya former av förföljelse eller allvarlig skada.

Se kapitlet [Aktörer som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada](#).

► **Huruvida sökandens profil betraktas som ett prioriterat mål av aktören som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada**

Sökandens profil skulle kunna göra denne till ett prioriterat mål, vilket ökar sannolikheten för att aktören som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada skulle försöka spåra sökanden på en potentiell plats för det interna skyddsalternativet.

► Sökandens beteende

Man kan inte rimligen förvänta sig att sökanden avstår från att utöva sådant som är grundläggande för hans eller hennes identitet, till exempel sådant som rör hans eller hennes religion eller sexuella läggning och könsidentitet, för att undvika risken för förföljelse eller allvarlig skada.

► Andra riskfrämjande omständigheter

Informationen i kapitlet [Flyktingstatus](#) bör användas som stöd vid denna bedömning.

Tillgängligt skydd mot förföljelse eller allvarlig skada

Alternativt får det fastställas att säkerhetskravet är uppfyllt om sökanden har tillgång till skydd mot förföljelse eller allvarlig skada enligt definitionen i [artikel 7 i skyddsgrundsdirektivet](#) i det område där det interna skyddsalternativet övervägs. Vid förföljelse av staten antas att det statliga skyddet inte är tillgängligt.

När det gäller **Mogadishu** kan säkerhetskravet anses uppfyllt **endast i undantagsfall**. Individuella omständigheter ska beaktas.

När det gäller **Garowe** och **Hargeisa** kan skyddskravet anses uppfyllt, beroende på profilen och sökandens individuella omständigheter.

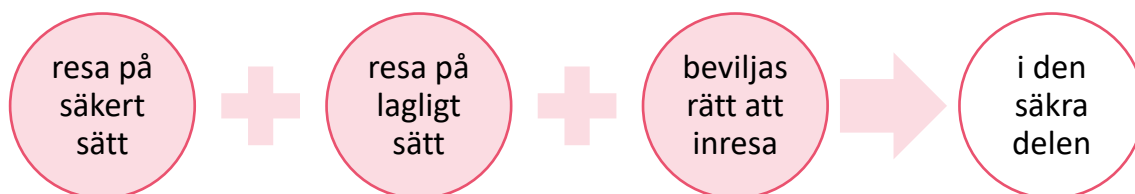
Läs mer i den gemensamma analysen.

Resor och tillträde

Senast uppdaterat: Juni 2022

Om säkerhetskriteriet är uppfyllt måste handläggare i nästa steg fastställa huruvida följande är möjligt för den sökande:

Figur 3. Resor och tillträde som krav för det interna skyddsalternativet.

När det gäller Somalia ska det noteras att de tre kraven ska läsas tillsammans.

Hänsyn ska tas till sökandens individuella omständigheter även vid bedömning av huruvida han eller hon på ett säkert och lagligt sätt kan resa och beviljas rätt att inresa i en del av landet.

För de sökande som uppfyller säkerhetskravet bör nästa steg i bedömningen av huruvida det interna skyddsalternativet är tillgängligt vara en bedömning av kraven på att det ska vara säkert och lagligt att resa och på att rätt till inresa kan beviljas.

Baserat på tillgänglig rapport med information om ursprungsland dras slutsatsen att det finns vissa säkerhetsbetänkligheter när det gäller säkerheten för resor till Mogadishu. När det gäller Garowe och Hargeisa dras slutsatsen att en person i allmänhet kan ta sig till dessa städer utan allvarliga risker.

Det kan vara nödvändigt att ha identitetshandlingar vid passage av gränsposter för att resa till Mogadishu, Garowe och Hargeisa.

Identitetshandlingar utfärdade av Somalilands myndigheter eller en resehandling såsom ett visum krävs för resa till Hargeisa. Innehav av ett 30-dagarsvisum räcker inte för att anse att sökanden kan bosätta sig i staden. Sökandens profil och individuella omständigheter bör beaktas.

Klantillhörighet utgör inte ett lagstadgat krav för att resa och få tillträde till Mogadishu, Garowe och Hargeisa, men den skulle vara en viktig faktor att ta hänsyn till vid granskning av kraven för rimlighet för bosättning i någon av dessa städer.

Läs mer i den gemensamma analysen.

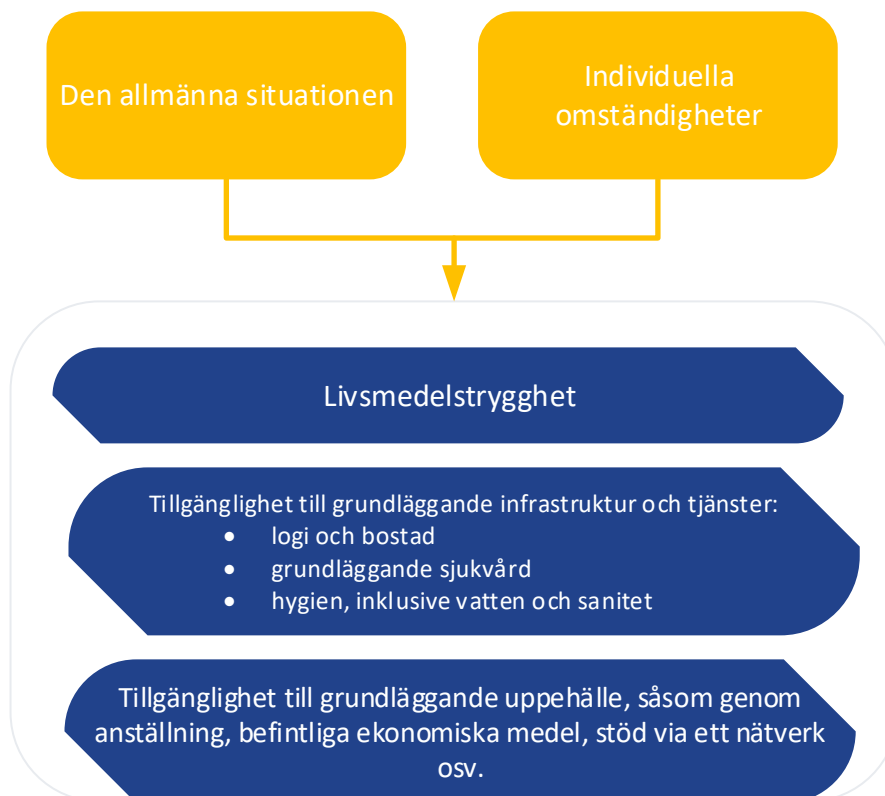
Rimlighet för bosättning

Senast uppdaterat: Juni 2022

Enligt [artikel 8 i skyddsgrundsdirektivet](#) kan det interna skyddsalternativet endast tillämpas om sökanden "rimligen kan förväntas bosätta sig" inom det föreslagna området för internt skydd.

Vid tillämpningen av rimlighetstestet bör det fastställas om sökandens grundläggande behov är uppfyllda, t.ex. mat, logi och hygien. Dessutom måste handläggaren beakta den sökandes möjlighet att trygga sitt eget och sin familjs uppehälle och tillgången till grundläggande hälso- och sjukvård. Bedömningen bör grundas på den allmänna situationen i landet och sökandens individuella omständigheter.

Figur 4. Det interna skyddsalternativet: bedömning av rimlighetskravet.

Läs mer i den gemensamma analysen.

Den allmänna situationen

Den allmänna situationen i det berörda området bör granskas mot bakgrund av de kriterier som beskrivs ovan och inte i jämförelse med standarder i Europa eller andra områden i ursprungslandet.

Att bedöma rådande förhållanden i Mogadishu, Garowe och Hargeisa med avseende på ovannämnda faktorer medför betydande svårigheter. Detta innebär emellertid inte att det ska uteslutas att det är rimligt att bosätta sig i städerna. En noggrann granskning ska göras, i synnerhet vid bedömning av om Mogadishu kan vara ett rimligt alternativ för internt skydd.

Personens förmåga att hantera ovannämnda förhållanden i de tre städerna kommer främst att bero på klanstöd och tillgången till ekonomiska resurser, och i individuella fall kan kravet på rimlighet uppfyllas. Även inverkan av covid-19 på den ekonomiska situationen, liksom på sjukvårdssystemet, ska beaktas.

Läs mer i den gemensamma analysen.

Individuella omständigheter

Senast uppdaterat: Juni 2022

Utöver den allmänna situationen i det potentiella området för det interna skyddsalternativet bör man vid bedömningen av huruvida det är rimligt för den sökande att bosätta sig i den delen av landet ta hänsyn till den sökandes individuella omständigheter, såsom följande:

- klantillhörighet och stödjande nätverk
- ålder
- kön
- hälsotillstånd
- religion
- lokal kunskap
- social, utbildningsmässig och ekonomisk bakgrund
- medborgarskapshandlingar
- osv.

De individuella övervägandena kan avse vissa av sökandens sårbarheter och tillgängliga hanteringsmekanismer, vilka skulle kunna spela in när man avgör i vilken utsträckning det vore rimligt för den sökande att bosätta sig i ett visst område. Det bör noteras att dessa

faktorer inte är absoluta och att de ofta överlappar varandra när det gäller den sökande, vilket leder till olika slutsatser om huruvida alternativet med internt skydd är rimligt.

Läs mer i den gemensamma analysen.

Slutsatser avseende rimlighet

Senast uppdaterat: Juni 2022

De övergripande slutsatserna avseende det interna skyddsalternativets rimlighet för vissa sökandeprofiler bygger på en bedömning av den allmänna situationen i Mogadishu, Garowe och Hargeisa och sådana sökandes individuella omständigheter, vilket beskrivs i avsnittet ovan.

Mogadishu

Med tanke på den allmänna situationen i Mogadishu, och med hänsyn till de individuella omständigheter som ska tillämpas, kan internskydd i Mogadishu endast i undantagsfall anses vara rimligt. Sådana undantagsfall skulle särskilt innefatta **vissa arbetsföra män och gifta par utan barn** utan ytterligare sårbarheter, som tillhör de lokala majoritetsklanerna och har en utbildnings- och yrkesmässig bakgrund som gör det lättare för dem att få anställning, eller ett stödande nätverk som kan bistå dem med grundläggande uppehälle, eller som på annat sätt har tillräckliga ekonomiska medel. När det gäller par måste grundläggande uppehälle vara säkerställt för båda makarna på platsen för internskydd.

Garowe och Hargeisa

När det gäller **ensamstående arbetsföra män och par utan barn** kan det alternativa skyddsalternativet **vara rimligt** för dem som tillhör den lokala majoritetsklanen och kan förlita sig på dess stöd och inte har några ytterligare sårbarheter.

När det gäller **barnfamiljer och barn utan medföljande vuxen** skulle det interna skyddsalternativet **i allmänhet inte vara rimligt**. Vederbörlig hänsyn ska tas till individuella omständigheter och barnets bästa intressen.

När det gäller sökande från **minoritetsgrupper**, inklusive klaner som kan betraktas som minoriteter i det lokala sammanhanget på platsen, skulle alternativet internskydd **i allmänhet inte vara rimligt**

När det gäller **andra profiler** ska vederbörlig hänsyn tas till sökandens individuella omständigheter, i synnerhet när det gäller klan tillhörighet, kön, ålder, befintliga stödjande nätverk/klan nätverk osv., vid bedömning av rimligheten för bosättning i en av dessa städer.

Läs mer i den gemensamma analysen.

Undantag

Senast uppdaterat: Juni 2022

Med tanke på de allvarliga konsekvenser som undantag kan få för individen bör skälen för undantag tolkas restriktivt och tillämpas med försiktighet.

Exemplen i detta kapitel är inte uttömmande och inte avgörande. Varje fall bör undersökas utifrån sina egna omständigheter.

Det är obligatoriskt att tillämpa undantagsbestämmelserna om det finns allvarliga skäl att anse att sökanden har begått någon av de aktuella handlingarna.

Undantag bör tillämpas i följande fall:

Skäl för undantag	
Flyktingstatus • Ett brott mot freden, en krigsförbrytelse eller ett brott mot mänskligheten. • Ett grovt icke-politiskt brott utanför tillflyktslandet innan vederbörande fick tillträde till det landet som flykting. • Gärningar som strider mot Förenta nationernas grundsatser och syften.	Subsidiärt skydd • Ett brott mot freden, en krigsförbrytelse eller ett brott mot mänskligheten. • Ett allvarligt brott. • Gärningar som strider mot Förenta nationernas grundsatser och syften. • Utgörande av en fara för samhället eller säkerheten i den medlemsstat där sökanden befinner sig. • Andra brott (under vissa omständigheter).

Det bör understrykas att den beslutande myndigheten har bevisbördan att fastställa delarna av respektive skäl för undantag och sökandenas individuella ansvar, men sökandena är

fortfarande skyldiga att samarbeta för att fastställa alla fakta och omständigheter som är relevanta för deras ansökan.

Läs mer i den gemensamma analysen.

När det gäller Somalia kan flera omständigheter och olika profiler kräva att hänsyn tas till den potentiella tillämpligheten av undantag. I skyddsgrundsdirektivet fastställs ingen tidsfrist för tillämpning av skälen för undantag. Sökande kan uteslutas i förhållande till händelser som har inträffat nyligen och för längre tid sedan (t.ex. gärningar som begåtts av Islamiska domstolarnas förbund och gärningar som begåtts under inbördeskriget 1988–1991).

I informationen om ursprungsland anges att handlingar som kan leda till undantag begås av många aktörer, både i samband med väpnade konflikter och inom ramen för allmän brottslighet och kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

Läs mer i den gemensamma analysen.

I följande underavsnitt ges vägledning om möjligheten att tillämpa skälen för undantag när det gäller Somalia.

Brott mot freden, krigsförbrytelse, brott mot mänskligheten

Grunden ”brott mot freden” är sannolikt inte relevant när det gäller sökande från Somalia.

De olika parternas kränkningar av internationell humanitär rätt i pågående och tidigare konflikter i Somalia skulle kunna utgöra krigsbrott, såsom de uppsåtliga och systematiska attackerna på sjukhus, de uppsåtliga och urskillningslösa attackerna mot civila osv.

Relevanta situationer innefattar inbördeskriget (1988–1991) och den icke-internationella väpnade konflikten mellan den somaliska regeringen och Al-Shabaab. Dessutom utgör striderna mellan ISS och Al-Shabaab en icke-internationell väpnad konflikt.

De rapporterade brott som de olika aktörerna begått, såsom mord, tortyr och våldtäkt, skulle kunna utgöra brott mot mänskligheten om de begåtts som en del av en utbredd och systematisk attack mot den civila befolkningen.

Vissa gärningar i den pågående konflikten och tidigare konflikter, såsom utomrättsliga mord, tortyr och påtvingade försvinnanden, skulle kunna utgöra såväl krigsbrott som brott mot mänskligheten.

I synnerhet (tidigare) medlemmar i SNA, SPF och Nisa, liksom i de federala medlemsstaternas säkerhetsstyrkor och regeringsfientliga väpnade styrkor, i första hand Al-Shabaab och ISS, kan ha varit delaktiga i handlingar som skulle betraktas som krigsbrott och/eller brott mot mänskligheten.

Även brott begångna i samband med sammanstötningar mellan klanmiliser, särskilt under det tidigare inbördeskriget, skulle kunna vara anledning till betänkligheter enligt [artikel 12.2 a/artikel 17.1 a i skyddsgrundsdirektivet](#).

Allvarligt (icke-politiskt) brott

När det gäller Somalia gör brottsligheten och sammanbrottet av lag och ordning i vissa delar av landet att grunden ”allvarligt (icke-politiskt) brott” är särskilt relevant. Förutom våld och mord relaterat till familje- och klan tvister kan vissa exempel på särskilt relevanta allvarliga brott vara människohandel, utpressning/olaglig beskattning, sjöröveri osv.

Våld mot kvinnor och barn (exempelvis i samband med våld i hemmet eller tvångsäktenskap och barnäktenskap) skulle kunna bedömas som ett allvarligt (icke-politiskt) brott.

Utförande av kvinnlig könsstympning är ett allvarligt (icke-politiskt) brott. En noggrann undersökning av alla relevanta omständigheter i fallet, inklusive avseende individuellt ansvar, ska göras.

I vissa fall kan brotten i fråga kopplas till en väpnad konflikt eller skulle ha kunnat begås som en del av ett systematiskt eller utbrett angrepp på en civil befolkning (t.ex. kidnappning av rekryter, beskattning för att finansiera icke-statliga väpnade grupper verksamhet). De bör i så fall i stället granskas i enlighet med [artikel 12.2 a/artikel 17.1 a i skyddsgrundsdirektivet](#).

Gärningar som strider mot Förenta nationernas syften och grundsatser

(Tidigare) medlemskap i väpnade grupper som Al-Shabaab och ISS skulle kunna föranleda relevanta överväganden och kräva en granskning av sökandens verksamhet enligt [artikel 12.2 c/artikel 17.1 c i skyddsgrundsdirektivet](#), utöver övervägandena enligt [artikel 12.2 b/artikel 17.1 b i skyddsgrundsdirektivet](#).

Tillämpningen av undantag bör baseras på en individuell bedömning av de specifika omständigheterna inom ramen för den sökandes verksamhet inom organisationen. Sökandens ställning inom organisationen skulle utgöra ett relevant övervägande och en högt uppsatt ställning skulle kunna motivera en (motbevisbar) presumtion om individuellt ansvar. Det är dock fortfarande nödvändigt att undersöka alla relevanta omständigheter innan ett beslut om undantag kan fattas.

Om den tillgängliga informationen tyder på ett eventuellt deltagande i brott mot freden, krigsförbrytelser eller brott mot mänskligheten skulle bedömningen behöva göras mot bakgrund av grunderna för undantag enligt [artikel 12.2 a/artikel 17.1 a i skyddsgrundsdirektivet](#).

Fara för samhället eller medlemsstatens säkerhet

Vid prövningen av ansökan om internationellt skydd är skälet för undantag enligt [artikel 17.1 d i skyddsgrundsdirektivet](#) endast tillämpligt på personer som på annat sätt uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande.

Till skillnad från de andra skälen för undantag bygger tillämpningen av denna bestämmelse på en framåtblickande riskbedömning. Granskningen tar dock hänsyn till den sökandes tidigare och/eller nuvarande verksamhet, såsom associering med vissa grupper som anses utgöra en fara för medlemsstaternas säkerhet eller sökandens brottsliga verksamhet.

Läs mer i den gemensamma analysen.

Förkortningar

Afrikom	Förenta staternas Afrikakommande
Amisom	Afrikanska unionens uppdrag i Somalia
ASWJ	Ahlu Sunna Wal-Jama'ah
Ceas	det gemensamma europeiska asylsystemet
COI	Information om ursprungslandet
EU	Europeiska unionen
EUAA	Europeiska unionens asylbyrå
EU-domstolen	Europeiska unionens domstol
FGM	Kvinnlig könsstypning
FGS	Somalias federala regering (Federal Government of Somalia)
FMS	Federala medlemsstater
FN	Förenta nationerna
Hbtqi-personer	Personer ■ som attraheras av andra som tillhör deras eget kön (lesbiska, homosexuella) eller av båda könen (bisexuella), ■ vars könsidentitet eller könsuttryck inte motsvarar deras födelsekön (transpersoner, icke-binära), ■ som är födda med en könskaraktär som inte passar den typiska definitionen av manligt och kvinnligt (intersexuella) och ■ vars identitet inte passar in i en binär klassificering av sexualitet och/eller socialt kön (queer)
IDP	Internflykting
IED	improviserad sprängladdning
IPA	Internt skyddsalternativ
ISS	Islamiska staten i Somalia
NGO	Icke-statlig organisation
NIS	National Intelligence Service
Nisa	National Intelligence and Security Agency
PMPF	Puntland Maritime Police Force

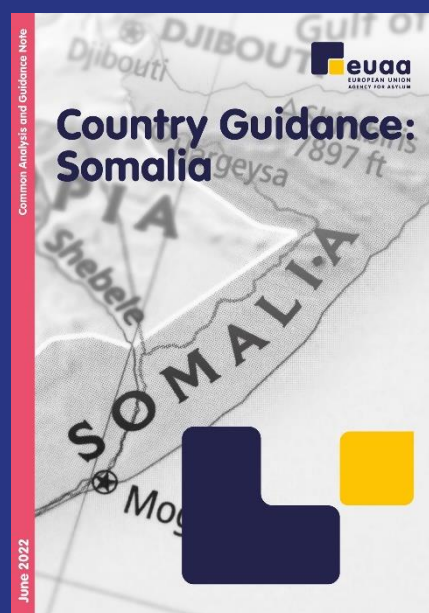
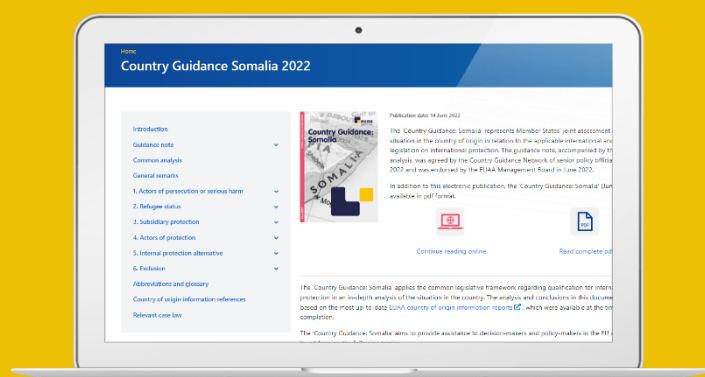

PSF	Puntland Security Force
QD Skyddsgrundsdirektivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet
SNA	Somalias nationella armé
SPF	Somalias nationella polis
UNHCR	FN:s flyktingkommissariat
UNSG	FN:s generalsekreterare
USA	Förenta staterna

Den fullständiga gemensamma analysen, som utgör grunden för denna vägledning, finns tillgänglig som e-bok och i pdf-format på engelska.

Du kan hitta dem på

<https://euaa.europa.eu/country-guidance-somalia-2022>

